

2009

VOORWOORD

VOORWOORD

**Mijnheer de minister-president,
Mevrouwen en heren ministers van de Vlaamse regering,
Mevrouw, mijnheer,**

De globale productiequota vallei- en berggrind zoals vastgelegd door het grinddecreet zijn nagenoeg ontgonnen. De ontginning in de Maasvallei is beëindigd. Door het programmadecreet 2007 is op het Kempisch Plateau nog een resterende voorraad berggrind in het vergunde grindwinningsgebied in exploitatie tot in 2011.

De twee facetten van de herinrichting, afwerking en uitrusting van de grindontginningsgebieden zijn volop in uitvoering. Ca. 420 ha zijn nu afgewerkt. Vier grindwinningsgebieden zijn definitief aanvaard en twee deels. De uitvoeringsplanning van de herinrichting loopt uit tot in 2014.

De grindsector telt nu nog elf bedrijven met een tewerkstelling van vierenzestig personen. De afbouw van de grindwinning leidde tot herstructureringen, waardoor twee honderd directe arbeidsplaatsen teloor gingen.

Het afbouwscenario van het grinddecreet is gebaseerd op de veronderstelling dat zuinigheid en vervangmaterialen de winning van grind overbodig maken. Door de geringe beschikbaarheid van geschikte grindsubstituten komt vast te staan dat er geen afdoende grindvervangers voorhanden zijn die het volume van de Vlaamse gewestelijke grindproductie kunnen overnemen.

Het in 2005 heropend debat over het grinddossier en het provinciaal grindoverleg in 2007 leidden in april 2009 tot een nieuwe wijziging van het grinddecreet, waarin drie uitzonderingsituaties bepaald zijn waarbij grindwinning verder mogelijk is.

Bezoek onze website www.grind-limburg.be.

Dit gebundeld voortgangsrapport over het werkjaar 2009 wordt voorgelegd aan de Vlaamse regering, het Vlaams parlement en tevens meegegeeld aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen.

Jos Caerlens
secretaris

Guido Willen
voorzitter grindcomité

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
I. Organisatie comités	7
1 Samenstelling comités	7
1.1 Grindcomité	7
1.2 Herstructureringscomité	10
1.3 Sociaal comité	11
1.4 Onderzoekscomité	12
2 Wijziging samenstelling comités	13
3 Vergaderdata comités	13
II. Werking comités	15
1 Grindcomité	16
1.1 Grinddecreet	16
1.2 Geactualiseerde begroting	17
1.3 Toezicht op de naleving van de quota	18
1.3.1 Valleigrind	19
1.3.2 Berggrind	19
1.4 Globale productiequota en afbouw	21
1.5 Grindontginning en herinrichting	21
1.6 www.grind-limburg.be	21
1.7 Adviezen	23
2 Herstructureringscomité	25
2.1 Stedenbouwkundige vergunningen	25
2.1.1 Regularisatie vergunning – grindwinningsgebied Boterakker	25
2.1.2 Plaatsen van 4 spotters – Dilsen-Stokkem	25
2.1.3 Berggrinduitbreidingsgebied G2 – As	25
2.1.4 Berggrinduitbreidingsgebied G3 – Maasmechelen	25
2.2 Waarborgstelsel en overeenkomst Afwerking van de Grindwinningsgebieden	25
2.2.1 Overeenkomst Afwerking Grindwinningsgebieden	25
2.2.2 Opvolging Overeenkomst	26
2.3 Plan-MER Geactualiseerde Structuurvisie Grindwinningsgebieden	27
2.4 Maaslands Agrarisch Centrum – Agropolis	27
2.5 Beheer en onderhoud grindwinningsgebieden	28
2.6 Herziening kostenramingen	28
2.7 Grindwinningsgebied Kleizone – Kinrooi	28
2.7.1 Uitrusten	29
2.7.2 Opstelling oude bomen omgeving Kleizone	29
2.8 Grindwinningsgebied Boterakker – Kinrooi	29
2.8.1 Regularisatie stedenbouwkundige vergunning	30
2.8.2 Werkplan Dragrasaplas, Vissenakker, Boterakker en Maasweg (2001-2011)	30
2.9 Grindwinningsgebied Maasweg – Kinrooi	30
2.10 Grindwinningsgebied Heerenlaak – Maaseik	31
2.10.1 Uitrusten	31
2.10.2 Extra uitrustingselementen	31
2.11 Grindwinningsgebied Bichterweert-Meerheuvel – Dilsen-Stokkem	32
2.11.1 Uitrusten	32
2.11.2 Opkweek en aanplanting zwarte populieren	32
2.11.3 Bouw- en uitvoeringsdossier: uitzichtpunt	33
2.11.4 Spotters	33
2.12 Grindwinningsgebied Negenoord – Dilsen-Stokkem	33
2.12.1 Nieuwe herinrichtingvisie	33

2.12.2	Studieopdracht wijziging bestaande plannen	34
2.12.3	Werken door derden	34
2.12.4	Voetgangersbrug	35
2.12.5	Spotters	35
2.12.6	In- en uitlaatconstructie nv de Scheepvaart	36
2.13	Grindwinningsgebied Mechelse Heide Noord – Maasmechelen	36
2.14	Grindwinningsgebied Mechelse Heide Zuid (groeve LBU) – Maasmechelen	36
2.15	Berggrinduitbreidingsgebied G1 – Maasmechelen	36
2.16	Berggrinduitbreidingsgebied G2 – As	36
2.16.1	Ontgrinding en herinrichting	36
2.16.2	Werkplan	37
2.17	Berggrinduitbreidingsgebied G3 – Maasmechelen	37
2.18	Communicatie	38
2.19	Adviezen	39
2.19.1	Milieuvergunningaanvragen	39
2.19.2	Stedenbouwkundige aanvragen	39
3	Sociaal comité	41
3.1	Evaluatie beleidsplan	41
3.2	Sociaal begeleidingsplan	42
3.2.1	Brugpensioenen (luik 1)	42
3.2.2	Eenmalige afscheidspremie (luik 3)	42
3.2.3	Outplacement	42
3.2.4	Algemene afscheidspremie (luik 5)	42
3.3	Productiequota en tewerkstelling	42
3.4	Situatie ontginning productiequota	44
4	Onderzoekscomité	45
4.1	Substitutieoptie	45
4.2	Onderzoeksprojecten	46
4.3	Studieopdrachten	48
4.3.1	Gezondheidsimpact	48
4.3.2	Effectiviteit oproep tot projectvoorstellen	49
4.4	Symposium 2011	49
5	College van voorzitters	51
6	Grindblad	51
III.	Logistieke ondersteuning grindcomité en subcomités	53
1	Grindcel	53
2	Onteigeningen en concessies	55
IV.	Financiën	57
1	Omslagsleutel	57
2	Heffingscoëfficiënt	57
3	Overzicht van de rekeningen – Jaarrekening Grindfonds	58
4	Overzicht 1994-2009	59
V.	Bijlagen	61
	Bijlage 1 Overzicht dossiers	61
	Bijlage 2 Projecten onderzoekscomité	62
	Bijlage 3 Grindheffing, omslagsleutel en heffingscoëfficiënt	67
	Bijlage 4 Productiehistoriek grindsector	68
	Bijlage 5 Projectenplanning onderzoekscomité	70

ORGANISATIE

I. ORGANISATIE COMITES

Het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning, genaamd het grinddecreet, richt het grindcomité op en binnen het grindcomité drie subcomités voor de verwezenlijking van zijn doelstellingen. Elk comité bezit rechtspersoonlijkheid. De organisatie van de comités wordt geregeld onder hoofdstuk II in de artikels 6 tot en met 12.

De voorzitters en leden van het grindcomité en van de subcomités worden door de Vlaamse regering benoemd voor een termijn van zes jaar (*grinddecreet, artikel 7, §1*). De eerste mandaatperiode liep af op 31 december 1999 en de tweede mandaatperiode op 31 december 2005. Een derde mandaatperiode startte op 1 januari 2006. Alle mandaten nemen een einde op 31 december 2011. Zesenvijftig mandaten worden ingevuld door vijfenveertig verschillende personen.

1 | Samenstelling comités

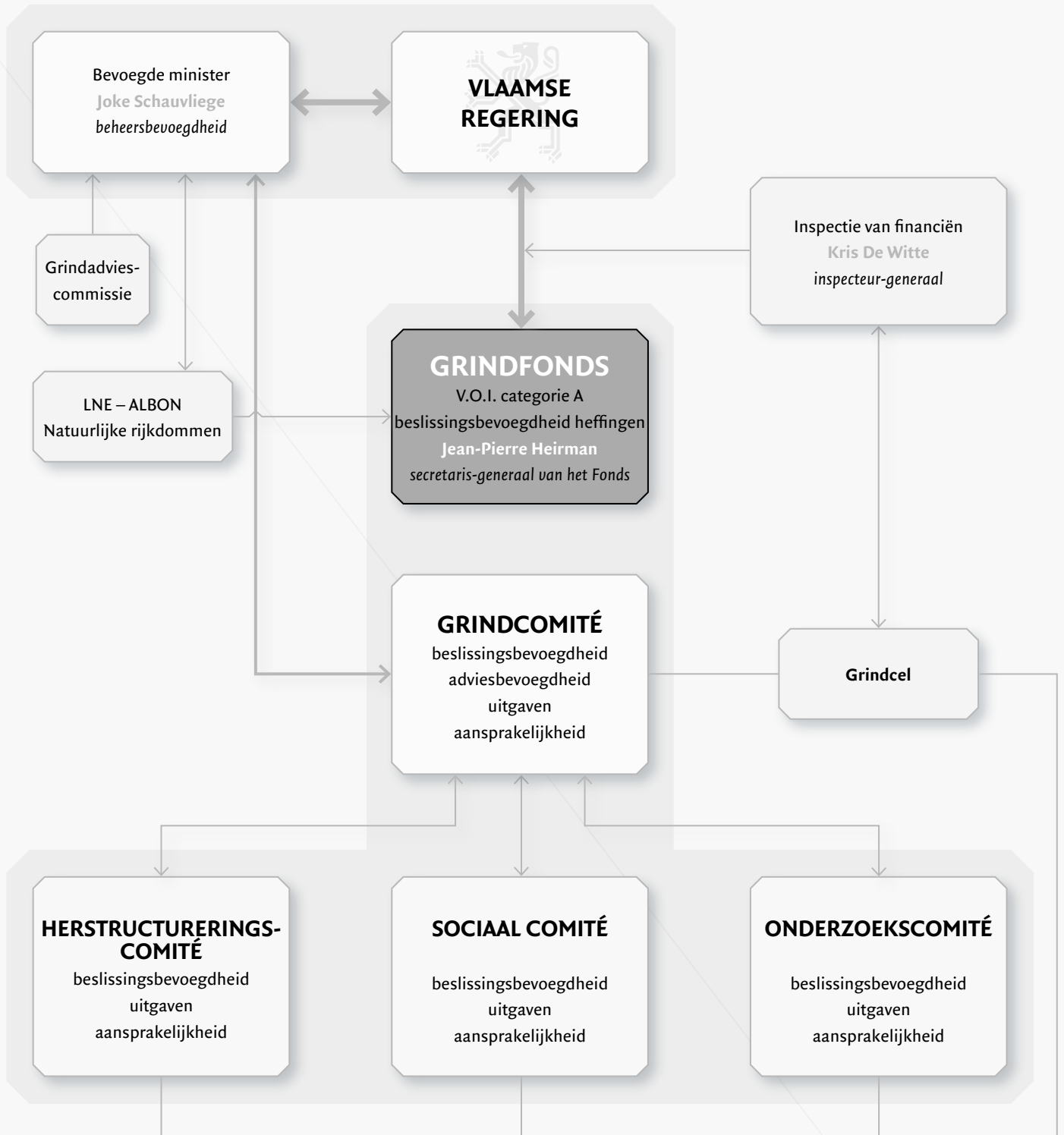
1.1 | Grindcomité

Het grindcomité telt dertien stemgerechtigde en zeven raadgevende leden. Het aantal leden wordt aangepast als een gemeente het statuut van grindgemeente krijgt of verliest. De voorzitters van de subcomités wonen de vergadering bij met raadgevende stem indien zij geen deel uitmaken van het grindcomité.

© Jan Boer

De Vlaamse minister bevoegd voor het Grindfonds, mevr. Hilde Crevits, werd op 13 juli 2009 opgevolgd door mevr. Joke Schauvliege.

BESLUITEN: "A" : advies
"B" : beslissing

UITVOERBAARHEID – VASTLEGGING – BETEKENING

Leveren van goederen en diensten
Aannemen en uitvoeren van werken

Gunning en uitvoering van opdrachten onder
toepassing van de wet op de overheidsopdrachten

} overeenkomst
contract
bestelling
opdracht

I. ORGANISATIE COMITES

De huidige samenstelling van het grindcomité is:

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het grindcomité
dhr. Guido Willen
- Namens de POM-Limburg
dhr. Marc Vandeput
- Namens de IML cvba
vereffend
- Namens de SERV (werknemers)
dhr. Justin Daerden
dhr. Robert Urbain
- Namens de SERV (werkgevers)
dhr. Luc Severijns
dhr. Guillaume De Raedt
- Namens de SERV (landbouw)
dhr. Peter Bruggen
- Namens de gemeente Kinrooi
mevr. Carine Op 'T Roodt
- Namens de gemeente Dilsen-Stokkem
mevr. Lydia Peeters
- Namens de gemeente Maaseik
dhr. Gerard Ignoul
- Namens de gemeente Maasmechelen
mevr. Euy Kenzeler
- Namens de MiNa-raad (leefmilieu en natuur)
mevr. Francine Thewissen

Raadgevende leden

- Namens het Agentschap Ruimtelijke Ordening Vlaanderen
dhr. Ivo Palmers
- Namens de Vlaamse Landmaatschappij
dhr. Eddy Huysmans
- Namens het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
dhr. Kris Van Looy
- Namens het departement Leefmilieu, Natuur en Energie
ALBON, Dienst Natuurlijke Rijkdommen
dhr. Eddy Leenders
- De voorzitter van het herstructureringscomité
dhr. Albert Willen
- De voorzitter van het onderzoekscomité
dhr. Jean-Claude Van Rode
- De voorzitter van het sociaal comité
dhr. Justin Daerden

1.2 | Het herstructureringscomité

Het herstructureringscomité heeft negen stemgerechtigde en tien raadgevende leden:

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het herstructureringscomité
dhr. Albert Willen
- Namens de IML cvba
vereffend
- Namens de SERV (landbouw)
dhr. Peter Bruggen
- Namens de gemeente Kinrooi
mevr. Carine Op 'T Roodt
- Namens de gemeente Dilsen-Stokkem
mevr. Ingrid Erlingen
- Namens de gemeente Maaseik
dhr. Marcel Raets
- Namens de gemeente Maasmechelen
mevr. Euy Kenzeler
- Namens de MiNa-raad (leefmilieu en natuur)
dhr. Ignace Schops (tot 12-03-2009)
dhr. Lambert Schoenmaekers (vanaf 13-03-2009)
dhr. Johan Van Den Bosch

Raadgevende leden

- Namens het Agentschap Ruimtelijke Ordening Vlaanderen
mevr. Bertien Buntinx
- Namens de Vlaamse Landmaatschappij
dhr. Eddy Huysmans
- Namens het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
dhr. Kris Van Looy
- Namens het departement Leefmilieu, Natuur en Energie
ALBON, Dienst Natuurlijke Rijkdommen
dhr. Eddy Leenders
- Namens het departement Leefmilieu, Natuur en Energie
dhr. David Stevens
- Namens de werkgevers
dhr. Willem Duijnstee
dhr. Franck Liebens
- Namens de werknemers
dhr. Roger Peeters
dhr. Jan Staal
- Namens de vzw Toerisme Limburg
dhr. Sylvain Sleypen

I. ORGANISATIE COMITES

1.3 | Het sociaal comité

Het sociaal comité is samengesteld uit de voorzitter, zes stemgerechtigde leden en één raadgevend lid:

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het sociaal comité
dhr. Justin Daerden
- Namens de werkgevers paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Luk Arrazola de Oñate
dhr. Luc Severijns
mevr. Nadia Kerkhofs
- Namens de werknemers paritair subcomité grind- en zandgroeven
mevr. Enid Crevits
dhr. Roger Peeters
dhr. Jan Staal

Raadgevend lid

- Namens de VDAB
dhr. Ludo Rutten

Waarnemende leden

Volgende personen werden door het sociaal comité gecoördineerd als adviserende leden.

- De voorzitter van het gewestelijk paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Roger van den Heule (tot oktober 2009)
- Namens het Fonds voor Bestaanszekerheid
dhr. Patrick Ketelslegers

© Jan Boer

1.4 | Het onderzoekscomité

Het onderzoekscomité is samengesteld uit de voorzitter, negen stemgerechtigde leden en één lid met raadgevende stem:

Stemgerechtigde leden

- De voorzitter van het onderzoekscomité
dhr. Jean-Claude Van Rode
- Namens de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
mevr. Mieke Quaghebeur
- Namens het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw
dhr. Luc De Bock
- Namens de Vlaamse Confederatie Bouw
dhr. Marc Dillen
- Namens de werkgevers paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Jos Govaerts (tot 10-03-2009)
dhr. Jos Custers (vanaf 11-03-2009)
- Namens de werknemers paritair subcomité grind- en zandgroeven
dhr. Justin Daerden
- Namens de MiNa-raad (leefmilieu en natuur)
dhr. René Thewissen | dhr. Jos Gorssen
- Namens het instituut voor de aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen
mevr. Kathleen Goris
- Namens het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf
dhr. Johan Van Dessel

Raadgevend lid

- Namens het departement Leefmilieu, Natuur en Energie ALBON, Dienst Natuurlijke Rijkdommen
mevr. Maité Van Rampelbergh (vanaf 1-09-2009)

I. ORGANISATIE COMITES

2 | Wijziging van de samenstelling van de comités

In het voorbije werkjaar werden sommige mandaten in het herstructureringscomité, het sociaal comité en het onderzoekscomité over genomen door nieuwe vertegenwoordigers.

- Bij ministerieel besluit van 20 februari 2009 (B.S. 11 maart 2009) werd dhr. Jos Govaerts opgevolgd door dhr. Jos Custers als stemgerechtigd lid in het onderzoekscomité met ingang van 11 maart 2009.
- Bij ministerieel besluit van 20 februari 2009 (B.S. 13 maart 2009) werd dhr. Ignace Schops opgevolgd door dhr. Lambert Schoenmaekers als stemgerechtigd lid in het herstructureringscomité met ingang van 13 maart 2009.
- Bij ministerieel besluit van 9 november 2009 (B.S. 11 december 2009) werd mevr. Maïté Van Rampelbergh aangewezen als raadgevend lid in het onderzoekscomité met ingang van 1 september 2009.
- Dhr. Roger van den Heule, in zijn hoedanigheid van voorzitter van het gewestelijk paritair subcomité grind- en zandgroeven gecoöpteerd lid van het sociaal comité, ging met pensioen.

13

3 | Vergaderdata van de comités

De vier comités tezamen hadden 30 vergaderingen waarvoor 238 keer een presentiegeld werd uitgekeerd voor een totaal bedrag van € 30 189. De verslaggeving beslaat 181 pagina's exclusief nota's en andere documenten.

Data van de vergaderingen van het grindcomité en de subcomités in het werkjaar 2009.

Maand	Grindcomité	Herstructureringscomité	Sociaal Comité	Onderzoekscomité
01	–	5	21	–
02	4	2	24	–
03	–	2	23	2
04	1	6	22	–
05	6	11	–	11
06	–	8	3	–
07	1	6	3	–
08	–	–	–	–
09	2	7	8	21
10	7	5	21	–
11	–	9	–	16
12	–	7	11	–
Totaal	6	11	9	4

WERKING

II. WERKING COMITES

De Vlaamse regering stippelde een grindbeleid uit voor het Limburgse Maasland. Dit grindbeleid werd vertaald in het grinddecreet van 14 juli 1993, nadien gewijzigd bij decreet van 6 juli 2001 en 15 juli 2005.

Het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 (*programmadecreet 2007*), gepubliceerd op 29 december 2006, wijzigt in zijn hoofdstuk IX enkele artikels van het grinddecreet.

In het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning kunnen bijkomende hoeveelheden grind in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen worden. Ook deze grindtonnen zijn onderworpen aan de grindheffing.

Uiteindelijk is er nu het decreet van 3 april 2009 tot wijziging van het grinddecreet van 14 juli 1993 dat op 24 april 2009 verscheen in het Belgisch Staatsblad. Het verbod op grindwinning is opgeheven in drie uitzonderingsgevallen.

Vier comités (*het grindcomité en drie subcomités*) met elk een vastomlijnde opdracht geven uitvoering aan de doelstellingen van deze decreten.

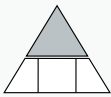
Per 31 december 2009, vijftien jaar na de effectieve inwerkingtreding van het grinddecreet in 1995, werden in totaal honderd drieëntachtig dossiers voorgelegd aan de Vlaamse minister bevoegd voor Economie, Energie of Leefmilieu, waarvan vier in het afgelopen verslagjaar (*bijlage 1*).

Het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning stelt een bijzonder begrotingsfonds in voor de financiering en uitvoering van een aantal aspecten van het beleid inzake grindwinning in Limburg. Het betreft de beleidsmaatregelen die nodig zijn onder meer met:

- *het oog op het behoud en herstel van het ruimtelijk en ecologisch patrimonium;*
- *de omschakeling van de ontginningsgebieden en de bij de ontginning betrokken streek;*
- *de sociale begeleiding bij de omschakeling en herstructurering van de ontgrindingsbedrijven;*
- *het onderzoek naar alternatieve materialen voor grind in diverse toepassingen.*

Het grinddecreet beoogt een in ruimtelijk en ecologisch opzicht evenwichtige grindwinning in Limburg en voorzag daarom in de afbouw van de grindwinning tegen 1 januari 2006. Uiteindelijk blijft grindontginning nu toch mogelijk in drie uitzonderingsgevallen.

1 | Grindcomité

Het grindcomité heeft naast een aantal beheers- en bestuursopdrachten, zoals:

- de coördinatie van de activiteiten van de subcomités,
- het toezicht op de naleving van de productiequota,
- de ontwikkeling en voortdurende actualisering van een globaal beleidsplan,
- het sluiten van een samenwerkingsprotocol met de I.M.L.,
- het beslissen over de verdeling van wegens overmacht niet gebruikte gedeeltes van quota over de resterende tweejaarlijkse periodes

ook een adviserende taak, namelijk:

- het adviseren over het beheer van het Grindfonds,
- het verlenen van advies aan de Vlaamse regering bij de beslissingen van de subcomités,
- het adviseren over de financiering inzake de subcomités,
- het bindend adviseren aan de POM over de voorwaarden voor verwerving door aankoop of onteigening van gronden in de nieuwe grindwinningsgebieden,
- het adviseren over de overmacht omtrent niet gebruikte gedeeltes van productiequota.

In de loop van het werkjaar 2009 vergaderden de leden van het grindcomité zes maal (zie I.3). In het kader van zijn adviesverlenende opdracht werden twee dossiers van het herstructureringscomité behandeld en geadviseerd. Het grindcomité zelf stelde twee dossiers op als advies voor de Vlaamse regering. Aldus werden vier dossiers overgemaakt aan de Vlaamse regering of de bevoegde Vlaamse minister (bijlage 1).

1.1 | Grinddecreet

Het decreet van 6 juli 2001 tot wijziging van het grinddecreet van 14 juli 1993, gepubliceerd in het staatsblad van 11 augustus 2001, voegt o.a. artikel 15bis in voor de vervanging van een gedeelte van de grindheffing door een waarborgsysteem. Hierdoor wordt een efficiënter systeem mogelijk voor de herinrichting van de grindwinningsgebieden waarbij het afwerken ervan wordt overgenomen door de sector. Een herschikking van de reeds geïnde grindheffing was hiervoor noodzakelijk tussen het Grindfonds en het nieuw opgerichte Sectorfonds.

Het decreet van 15 juli 2005 tot wijziging van het grinddecreet van 14 juli 1993, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 16 augustus 2005, heft de einddatum van de grindwinning in Limburg op. Door verdragen in het verwerven van de nieuwe gebieden en in de vergunningverlening voor de exploitatie liepen de quotumhouders ook verdragen op in de effectieve ontginning van de toegekende productiequota. De ontginning kan daardoor verder gezet worden tot uitputting van deze quota.

Het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 (programmadedcreet 2007), gepubliceerd op 29 december

2006, wijzigt in zijn hoofdstuk IX enkele artikels van het grinddecreet. In het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning kunnen bijkomende hoeveelheden grind in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen worden. Ook deze grindtonnen zijn onderworpen aan de grindheffing.

De recentste belangrijke wijziging van het grinddecreet d.d. 3 april 2009, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 24 april 2009, somt drie uitzonderingsgevallen op waarbij grindwinning mogelijk blijft.

1. Grind gewonnen als nevenproductie bij de winning van het onderliggende kwartszand
2. Grind gewonnen bij infrastructuurwerken
3. Grind gewonnen bij de realisatie van projectgrindwinning

Nu is er dus sprake van een projectmatige aanpak, waarbij ieder project op zichzelf wordt onderzocht en waarbij de partners elk voor zich de afweging maken of het projectvoorstel aan hun voorwaarden voldoet. Nieuwe projecten kunnen ook enkel opgestart worden wanneer alle betrokkenen eenparig akkoord zijn.

Om de projecten te beoordelen wordt een technische commissie opgericht. In elk voorstel zal rekening gehouden worden met een landbouweffectenrapport en wordt onderzocht hoe met flankerende maatregelen de eventuele impact kan gecompenseerd worden. Er zal ook telkens nagegaan worden of een project een meerwaarde heeft voor het landschap en de biodiversiteit. Elk project moet daarnaast gepaard gaan met zo weinig mogelijke hinder en neveneffecten. Hiervoor worden door de grindsector concrete investeringen voorzien.

Het is de bedoeling dat de projectgrindwinning beschouwd wordt als een

afzonderlijke vorm van grindwinning, waarvoor de regels van het bestaande Grinddecreet niet gelden.

1.2 | Geactualiseerde begroting

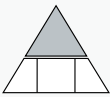
In het kader van het grinddecreet wordt jaarlijks een begroting met meerjarenplan per subcomité opgesteld. Ieder (sub)comité heeft zijn eigen rekening (cf. jaarverslagen). Om de omslagsleutel 2010 (artikel 5) en de heffingscoëfficiënt 2010 (artikel 15, § 5) te bepalen is het nodig dat een geactualiseerde begroting wordt opgesteld door elk comité.

Nadat elk comité zijn uitgavenbegroting 2009 goedgekeurde, werd een geconsolideerde begroting met meerjarenplan 2009-2024 opgemaakt. De inkomsten situeren zich in de periode 2009 t.e.m. 2012. De uitgaven worden begroot tot het jaar 2024. Dit is immers het tijdstip waarop de betalingen van het sociaal comité onder de brugpensioenregeling voor min 52 jarigen kunnen stoppen. Voor het grindcomité loopt de uitgavenplanning tot en met 2015; voor het herstructureringscomité tot en met 2014 en voor het onderzoekscomité loopt deze tot en met 2011.

Uit de meerjarenplanning van de onderscheiden comités blijkt voor ieder comité een geraamde, onbestemde reserve te bestaan. Voor het Grindfonds zou dit in

2024 een geraamde, onbestemde reserve van ca. € 10,8 miljoen opleveren. Het grindcomité acht het logisch en rechtvaardig dat er een politieke uitspraak zou komen over hetgeen gaat gebeuren met een eventueel overbudget bij afsluiting van de rekeningen.

Het grindcomité, in vergadering op 7 oktober 2009, keurde de geactualiseerde begroting 2009-2024 van het grindcomité en zijn subcomités goed.

Heffingscoëfficiënt 2010

Gebaseerd op de begroting 2009-2024 adviseerde het grindcomité een afwijking van artikel 15, § 5 van het grinddecreet toe te staan om conform de geest van het decreet – aangezien er geen decretale bestemming is voor een begrotingsoverschot dat oploopt tot € 10,8 miljoen – een evenwicht tussen uitgaven en inkomsten na te streven. Het Grindfonds is immers zelfbedruipend. Concreet stelt het grindcomité dan ook voor om de heffingscoëfficiënt 2010 terug te brengen tot 1, waarbij het Grindfonds niettemin afsluit met een ruim begrotingsoverschot.

Omslagsleutel 2010

Voortgaand op dezelfde begroting adviseerde het grindcomité voor het begrotingsjaar 2010 het behoud van de omslagsleutel 2009 zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2008.

Het batig saldo voor ieder comité afzonderlijk leidt uiteindelijk tot een begrotingsoverschot voor het Grindfonds. In die situatie bestaat geen aanleiding om voor de aanwending van de voorziene bestedingen door de comités op hun respectieve werkingsterreinen de omslagsleutel te wijzigen voor het volgende begrotingsjaar.

1.3 | Toezicht op de naleving van de quota

Globaal werden 59,5 miljoen ton productiequota valleigrind en 41,4 miljoen ton productiequota berggrind per twee jaar toegewezen aan oorspronkelijk zeventien quotumhouders. Artikel 9, 4° van het grinddecreet bepaalt dat het grindcomité een algemeen toezicht houdt op de naleving van de productiequota. Voor dit toezicht maakt het grindcomité gebruik van gegevens en vaststellingen ter beschikking gesteld door de hiervoor bevoegde ambtenaren, zoals bepaald in artikel 23 van het grinddecreet.

Een houder van de nodige vergunningen voor de exploitatie van grind kan het hem toegewezen productiequotum geheel of ten dele overdragen aan of samenvoegen met een andere houder (*grinddecreet, artikel 16, § 3*). Deze overdracht of samenvoeging moet op straffe van nietigheid binnen de vijf werkdagen met het geëigend formulier worden gemeld bij het grindcomité (*uitvoeringsbesluit van 27 september 2002, artikel 15, § 2 & 3*).

In 2009 werden geen meldingen bekomen, noch van overdracht, noch van samenvoeging.

Door het Programmadecreet 2007 van 22 december 2006, artikels 43 en 44, kunnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning nog bijkomende hoeveelheden

den grind in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen worden. Ook deze grindtonnen zijn onderworpen aan de grindheffing.

1.3.1 | Valleigrind

In de Maasvallei zijn intussen alle vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen:

- Kleizone en Boterakker in Kinrooi,
- Heerenlaak in Maaseik,
- Negenoord, Meerheuvel en Bichterweert in Dilsen-Stokkem

Door een gebrek aan tout venant wordt in de Boterakker geïmporteerd grind per as aangevoerd en gestort aan het front van een baggercombinatie voor verdere verwerking (*wassen, zeven en breken*).

Van de elf quotumhouders zijn er momenteel nog drie effectief betrokken bij de ontginning van overschotten bovenop de gerealiseerde productiequota.

2008			
Gerealiseerd		Achterstand	
Quotum	Exces		
1 950 367	8 340 960	128 486	
60,3 %		39,7 %	
2009			
Gerealiseerd		Achterstand	Overdraagbaar **
Quotum	Exces		Quotum
64 850	97 451	63 636	63 636
50,5 %		49,5 %	

** De hoeveelheid die niet ontgonnen en afgevoerd werd vóór 2006 en die erkend werd als achterstallig om redenen van overmacht. Teruggave 157 770 quotumton aan Komatco door regularisatie van grindgebied Bergerven

1.3.2 | Berggrind

2008			
Gerealiseerd		Achterstand	
Quotum	Exces		
810 368	753 959	288 236	
86,3 %		13,7 %	
2009			
Gerealiseerd		Achterstand	Overdraagbaar **
Quotum	Exces		Quotum
288 238	1 930 682	0	0

** De hoeveelheid die niet ontgonnen en afgevoerd werd vóór 2006 en die erkend werd als achterstallig om redenen van overmacht.

Van de zes quotumhouders zijn er nog vier effectief betrokken bij de ontginning, maar een daarvan besteedt zijn exploitatie uit aan een andere, al of niet met quotumoverdracht. Per einde 2006 hadden drie quotumhouders de hen toegewezen productiequota reeds volledig uitgeput.

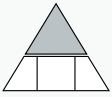
Samenvattend voor de hele sector zien we dat in 2009 ca. 2,4 miljoen ton grind en zand ontgonnen en afgevoerd werd inclusief de excestonnen (85 %). Dit is nog 66 % van vorig jaar.

Het decreet van 15 juli 2005 tot wijziging van het grinddecreet beperkt de grindwinning tot de productiequota en bepaalt dat het grindcomité beslist over de nog toegelaten productieperiode na 2005. De grindproductie was verondersteld tot en met 31 december 2009.

Door het Programmadecreet 2007 van 22 december

2006 (artikels 43 en 44) kunnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning nog bijkomende hoeveelheden grind (*exces*) bovenop de productiequota in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen worden. Ook deze grindtonnen zijn onderworpen aan de grindheffing.

Met het oog op de toepassing van het Sociaal Plan van het sociaal comité, meer bepaald luik 3 B, evalueerde het grindcomité, bij het beschikbaar komen van de gegevens over de grindheffing van het eerste semester 2009, de stand in de realisatie van de toegekende productiequota.

De quotumhouders moeten voor 31 juli van elk productiejaar een aangifte doen bij het Grindfonds van de ontgonnen en afgevoerde tonnage in het eerste semester. Het Grindfonds vestigde vervolgens de grindheffing 1ste semester 2009 op 28 september 2009. Weliswaar is dit gebaseerd op heffingston, maar met een berekende omzetting naar quotaton kan hiermee verder gewerkt worden.

Quotumton = heffingston / grindfractie (verschillend voor valleien- en berggrind)

Een tussentijdse evaluatie is nu mogelijk om vast te stellen hoe ver het staat met de grindontginning.

Wat de excessen betreft is er een akkoord tussen alle valleigrindexploitanten dat de ontginning en afvoer hiervan gebeurt door vier grindexploitanten, die dan ook de grindheffing hierover betalen. Met de overige quotumhouders geldt een contractuele financiële regeling binnen de sector.

De vier grindexploitanten zijn: Bichterweerd nv, Dragetra nv, Gralex nv en TV Rekin.

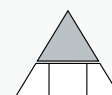
Belbag meldde dat een sectorbreed akkoord werd bereikt omtrent de productie van de resterende tonnage in de berggrindwinningsgebieden G1, G2 en G3 met een omvang van ca. vijf miljoen ton.

Vaststelling

De leden van het grindcomité stellen formeel vast dat een aantal quotumhouders per einde 2008 de hen toegewezen productiequota ontgonnen hebben. Hiermee hebben zij hun overeenkomstig aandeel van het globaal productiequotum gerealiseerd. Enkele bedrijven winnen momenteel nog grind binnen het wetgevend kader van het grinddecreet d.d. 14 juli 1993, gewijzigd bij decreet van 22 december 2006.

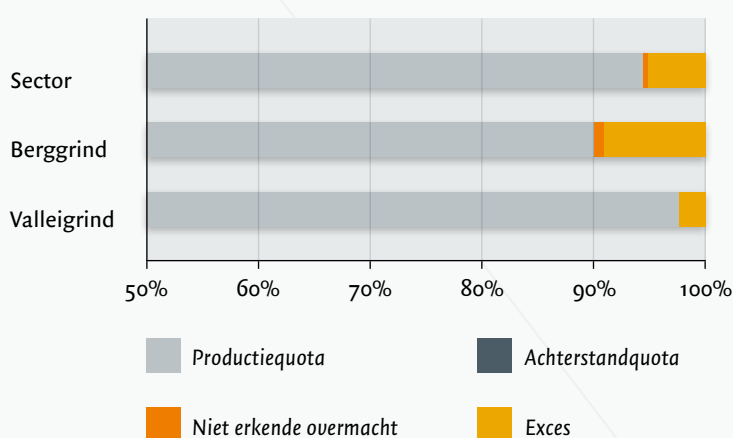
1.4 | Globale productiequota en afbouw

In de vallei werden effectief ca. 59,7 miljoen ton productiequota ontgonnen en afgevoerd, d.i. 100 % van de toegekende 59,5 miljoen ton.

Op de berg zijn ca. 40,6 miljoen quotumton gerealiseerd van de toegekende 41,4 miljoen ton. Het verschil van 800 000 ton is te verklaren als niet geëxploiteerd door niet erkende overmacht.

In het afgelopen jaar werd in de vallei een inhaalbeweging van 64 850 quotumton gerealiseerd; blijft een saldo van 63 636 quotumton.

Op de berg werd de achterstand van 288 236 quotumton helemaal weg-gewerkt.

Voor de hoeveelheden grind in de vergunde grindwinningsgebieden ontgonnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning werd 97 451 ton bereikt voor valleigrind en 1 930 682 ton voor berggrind.

1.5 | Grindontginning en herinrichting

De voortgang van de grindontginning en de stand van zaken in de herinrichting van de grindwinningsgebieden worden tweemaal per jaar opgemaakt. Onderstaande tabel geeft de situatie per 30 september 2009 samengevat weer.

1.6 | www.grind-limburg.be

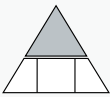
De website bestaat sinds december 2004; de opmaak ervan werd opgefrist begin juli 2009. Met bijwerkingen en aanvullingen wordt de ter beschikking gestelde informatie regelmatig actueel gehouden. In het voorbije werkjaar gebeurde dit vierentwintig maal. In totaal werden 33 860 pagina's bekeken in 10 814 bezoeken.

Opvolging ontgrinding en afwerking

Stand van zaken per ca. 30 september 2009

GRINDGEBIED	Oppervlakte			Werken in uitvoering				Voorlopige oplevering	Definitieve aanvaarding
	ontgrinding	afwerking		ontgrinding		afwerking			
	ha	grondwerk	oevers	%	ha	%	grondwerk		
KINROOI									
Kleizone	31,60	31,75	n.v.t.	100	31,60	100	31,75	n.v.t.	01-10-07
Boterakker	124,11	89,74	5 431	100	124,11	50	47,71	109	
Maasweg	n.v.t.	25,74	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	33	7,98	n.v.t.	
MAASEIK									
Heerenlaak	29,23	48,67	4 430	100	29,23	100	48,67	4 430	01-10-07
DILSEN-STOKKEM									
Bichterweert-Meerheuvel	76,90	97,01	595	100	76,90	73	60,24	333	02-06-08(1)
Negenoord	8,61	39,22	840	100	8,61	100	39,22	480	8-06-09 (2) 30-03-09 (1)
MAASMECHELEN									
Mechelse Heide Noord	30,09	32,33	n.v.t.	97	29,26	93	30,11	n.v.t.	07-05-07(1)
Mechelse Heide Zuid >1995	111,50	111,50	n.v.t.	100	111,50	100	111,50	n.v.t.	05-04-04 04-09-06
Uitbreiding G 1 (excl. rand)	18,34	18,34	n.v.t.	100	18,34	100	18,34	n.v.t.	07-07-08
Uitbreiding G 3	19,61	19,61	n.v.t.	100	19,61	51	10,00	n.v.t.	
AS									
Uitbreiding G 2	36,16	36,16	n.v.t.	0	0,00	0	0,00	n.v.t.	
TOTAAL	486,15	550,04	11 296	92	449,16	67	405,51	5 712	

(1): deelgebied I (2): deelgebied II

Dat deze webstek zijn nut heeft leiden wij af uit de maand- en jaarstatistieken. Met 2 972 bezoeken gelijkmatig gespreid over het jaar 2009 wordt de site regelmatig bezocht; dit is bijna 7 % meer dan in 2008.

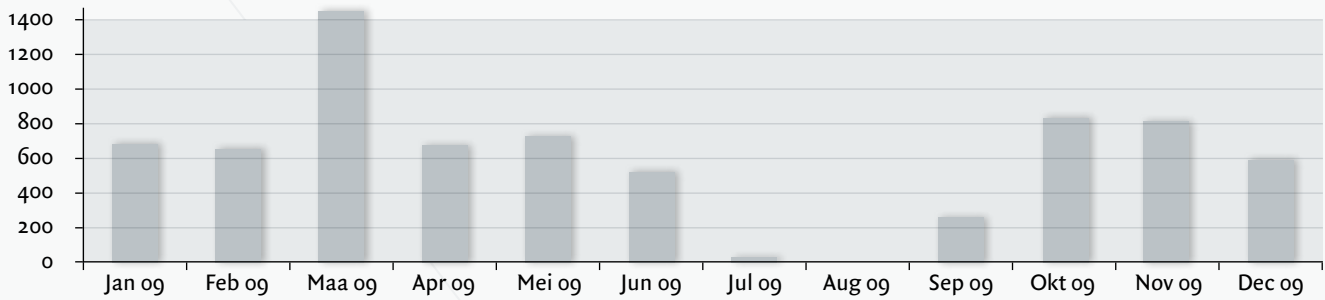
7 280 pagina's werden bekeken of aangeklikt. België neemt met 73 % de eerste plaats in voor Nederland (17 %) van vijftientig geregistreerde bezoekende landen.

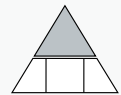
De toegang verloopt voor 31 % langs favorieten of bookmark en ca. 63 % via een zoekmachine. In 3 % van de gevallen werd doorgelinkt via een link op een andere website.

Populariteit van de pagina's

Home	35,9	%
Herstructureringscomité.....	12,3	%
Grindfonds.....	4,8	%
Grindcomité.....	3,6	%
Grinddecreet.....	2,9	%
Leden	2,7	%
Onderzoekscomité	2,7	%
Sociaal comité.....	2,1	%

Aantal bezochte webpagina's per maand

1.7 | Adviezen

Behoudens het adviseren omtrent eigen materies moet het grindcomité zich ook beraden over het advies dat moet gehecht worden aan elke beslissing van een subcomité alvorens deze beslissing ter goedkeuring kan voorgelegd worden aan de minister.

Zo adviseerde het comité volgende beslissingen van het herstructureeringscomité (HC):

- dossier HC/GF/09-01: financiering en gunning 'herstelling uitspoelingen Bosbeek' (1 april 2009);
- dossier HC/GF/09-04: financiering en gunning 'audiovisuele periscopen' en 'multimediale invulling' (7 oktober 2009);

Het grindcomité adviseerde geen beslissingen van het sociaal comité (SC), noch van het onderzoekscomité (OC).

Naast adviezen aangaande dossiers van de subcomités verstrekke het grindcomité in 2009 ook zijn advies aan de minister voor:

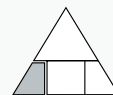
- de omslagsleutel 2010, dossier GC/KAB/09-02 (7 oktober 2009);
- de heffingscoëfficiënt 2010, dossier GC/KAB/09-03 (7 oktober 2009).

Een advies werd ook afgeleverd aan de POM-Limburg betreffende de opzegging van drie raamovereenkomsten aangaande de logistieke ondersteuning van het grindcomité en de subcomités (4 februari 2009).

Alle besluiten en adviezen zijn ter inzage en te downloaden op de website.

2 | Herstructureringscomité

Het herstructureringscomité heeft krachtens artikel 10, vijfde lid van het grinddecreet van 14 juli 1993, gewijzigd bij decreet van 6 juli 2001, volgende taakstelling:

- het opmaken, actualiseren en afstemmen op de vigerende regelgeving van de structuurvisie;
- het laten uitrusten van de afgewerkte grindwinningsgebieden in het kader van de structuurvisie, die blijkt uit het in artikel 9, 6° bedoelde beleidsplan, met inbegrip van het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu van de voormelde gebieden en de aanpalende omgeving;
- het adviseren van de nabestemmingsplannen in de vergunning voor de exploitatie van grind voor de nieuwe ontginningsgebieden aan de vergunningsverlenende overheid;
- in voorkomend geval, het laten afwerken na ontgrinding;
- het toezicht houden op het afwerken en uitrusten van de grindwinningsgebieden.

In 2009 kwam dit comité elf keer samen. De belangrijkste aangevraagde en/of verleende vergunningen, gevoerde discussies en genomen beslissingen worden hieronder weergegeven.

2.1 | Stedenbouwkundige vergunningen

2.1.1 | Regularisatie vergunning – grindwinningsgebied Boterakker

De op 28 mei 2009 aangevraagde regularisatie van de vergunning voor aanpassing van de ontgrindingsgrens in een deel van Boterakker, zodat bijkomend grind ontgonnen kon worden onder de bestaande, te verleggen dijk langsheen de Witbeek, was eind 2009 nog niet verleend.

2.1.2 | Plaatsen van 4 spotters – Dilsen-Stokkem

De in juni 2008 aangevraagde vergunning voor het plaatsen van 4 spotters in de gebieden Bichterweert-Meerheuvel en Negenoord werd op 23 januari 2009 voorwaardelijk verleend.

2.1.3 | Berggrinduitbreidingsgebied G2 – As

De in september 2008 aangevraagde vergunning voor ontbossing, grindwinning en herstructurering van G2 werd op 11 mei 2009 voorwaardelijk verleend.

2.1.4 | Berggrinduitbreidingsgebied G3 – Maasmechelen

Het in maart 2008 ingediende aanvraagdossier voor

wijziging van de voorwaarden van de op 13 oktober 2006 afgeleverde vergunning voor ontgrinding en herstructurering van G3 werd op 27 maart 2009 voorwaardelijk verleend.

2.2 | Waarborgstelsel en Overeenkomst Afwerking van de Grindwinningsgebieden

2.2.1 | Overeenkomst Afwerking van de Grindwinningsgebieden

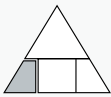
Op 17 februari 2003 werd, in navolging van het grinddecreet en het uitvoeringsbesluit omtrent artikel 15bis van dit grinddecreet, de 'Overeenkomst tot Afwerking van de Grindwinningsgebieden' (hierna genoemd *Overeenkomst*) afgesloten tussen het Grindfonds, het Grindcomité en het Herstructureringscomité enerzijds en de Tijdelijke Handelssvennootschap Sectorfonds anderzijds. Het Herstructureringscomité neemt alle beslissingen die nodig zijn voor uitvoering van de Overeenkomst en brengt het Grindcomité en de Vlaamse minister, bevoegd voor het economisch beleid, hiervan op de hoogte.

Deze Overeenkomst werd in de daaropvolgende jaren meermaals uitgebreid en/of aangevuld. Naast afstemming van rasterplannen en -tabellen op inmiddels afgeleverde stedenbouwkundige vergunningen, werd een Addendum omtrent het inzaaien toegevoegd, de zandprijs te Kinrooi op nul gezet, de Berggrinduitbreidingsgebieden toegevoegd (*inclusief aanpassing van het waarborgbedrag voor G1*) en een Amendement uitgewerkt.

Herziening Amendement

Daar voor Kinrooi een nieuwe herinrichtingvisie voorlag die sterk afweek van de plannen opgenomen in de Overeenkomst, werd in 2004 het Amendement uitgewerkt waardoor ten voorlopige titel, voor een periode van maximaal 3 jaar, het te herberekenen waarborgbedrag bepaald kon worden op basis van het nieuwe plan horende bij de nieuwe visie. Dit nieuwe plan voorzag een belangrijke minderaanvulling van landbouwgrond. Het netto-saldo, zijnde het bedrag gekoppeld aan de hieruit voortvloeiende kostenbesparing in het afwerken, diende door het Herstructureringscomité integraal aangewend te worden voor landbouwkundig(e) project(en) ten nutte van de landbouwers van de Maastrandse gemeenten, conform de betreffende bepalingen van het grinddecreet.

Aangezien de vooropgestelde periode van drie jaar eind 2007 verstreek, werd in het werkjaar 2008 een Herziening van het Amendement uitgewerkt. De zandwinning t.b.v. de herinrichting werd toegevoegd en de periode voor vervanging van de oorspronkelijke plannen door het nieuwe plan (bestaande uit het plan horende bij de nieuwe visie, aangevuld met een toevoeging van de rastervakken zandwinning) werd verlengd voor een periode uiterlijk eindigend op 31 december 2011. Over deze rastervakken zandwinning werd geen waarborg berekend maar het vrijgeven van de waarborg i.k.v. het afwerken werd gekoppeld aan het correct achterlaten van de zones waar het benodigde zand gewonnen werd. Aan het netto-saldo werd niet geraakt. Op 13 november 2008 keurde de minister dit dossier goed.

Parallel aan de uitwerking van het Amendement, bakende het Herstructureringscomité een voor beide plannen (*oude en nieuwe visie*) overlappend deel af en droeg, voor dit overlappend deel, het uitvoeringsrecht van de voorliggende stedenbouwkundige vergunningen voor wat betreft het afwerken over aan het Sectorfonds. Deze afbakening werd in de eerste helft van 2009 herzien: het overlappend deel werd verder gemaximaliseerd, evenals het voorlopig aanvaardbaar deel binnen dit overlappend deel.

In juni 2009 verzocht het Sectorfonds om het Amendement nogmaals aan te passen en de waarborg voor de (deel)rastervakken, welke momenteel niet voorlopig aanvaardbaar zijn, tijdelijk op nul te zetten. Op enkele randzones na is intussen immers de afwerking in het overlappend deel volledig gerealiseerd. Daar de ontgrinding is beëindigd, zou het Sectorfonds in principe verder kunnen afwerken. In de praktijk is dit echter niet mogelijk omdat niet duidelijk is welk plan gerealiseerd kan worden. Dit betekent dat vanaf nu – juist omwille van deze onzekerheid – de waarborg, die gesteld werd over het volledige nieuwe plan, niet verder afgebouwd kan worden, wat dus geld kost aan het Sectorfonds.

Het Sectorfonds was dan ook vragende partij om voorlopig de waarborg voor de tijdelijk niet afwerkbaar zone op nul te zetten. Men dacht aan een nieuwe herziening van het Amendement waarbij, net zoals middels het Amendement gebeurde voor een 1ste reeks rastervakken (*verschil tussen oude en nieuwe plan*), nu ook voor een 2de reeks rastervakken (*deel buiten overdraagbaar deel dat thans niet uitgevoerd kan worden*) de waarborg ten voorlopige titel op nul wordt gezet. Het Herstructureringscomité vroeg in juni 2009 bij het Grondfonds na of het gevraagde principe omtrent het op nul zetten van de waarborg over nog af te werken rastervakken juridisch mogelijk was. Tot op heden werd geen officieel standpunt ontvangen.

2.2.2 | Opmenging Overeenkomst

2.2.2.1 | Aanvaarding en oplevering

Eind 2008 was de stand van zaken als volgt:

- Kleizone, Boterakker, Heerenlaak, Bichterweert-Meerheuveld, Negenoord, Mechelse Heide Zuid en G1 waren volledig ontgrind. In Mechelse Heide Noord bleven er enkel nog wat resttonnen over. In G3 was de ontgrinding lopende en in G2 was de ontgrinding nog niet opgestart;
- Heerenlaak, Mechelse Heide Zuid en G1 waren definitief aanvaard;
- in Bichterweert-Meerheuveld was het noordoostelijk deel van Bichter-

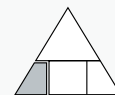
weert (*deelgebied I*) definitief aanvaard en een deel van de resterende rastervakken was voorlopig aanvaard;

- in de Kleizone waren alle rastervakken voorlopig aanvaard en een eerste deelgebied (*bestaande uit de binnendijkse zone, inclusief dijk zelf*) was voorlopig opgeleverd;
- in Mechelse Heide Noord was het rechthoekig deel van de groeve definitief aanvaard. Alle rastervakken, behoudens de zone van de werfweg en van de nog te realiseren geologische wand, waren voorlopig aanvaard;
- in Boterakker, zone Maasweg, Negenoord was een deel van de rastervakken voorlopig aanvaard.

In het werkjaar 2009 wijzigde de situatie als volgt:

- de situatie in de Kleizone bleef ongewijzigd;
- in Boterakker werd in mei een bijkomende reeks rastervakken (*voornamelijk het tweede deel van het landbouwgebied*) voorlopig aanvaard. In november werd een deel van de reeds voor 50% voorlopig aanvaarde rastervakken (*i.f.v. gerealiseerde onderwatertaluds*) volledig aanvaard omdat deze zone inmiddels volledig werd afgewerkt tot op de juiste maaiveldhoogte. In december 2009 werden, boven op de “initiële zone zandwinning”, een aantal bijkomende rastervakken zandwinning toegevoegd aan de zone “zandwinning herstructurering”;
- in de Maasweg werd in december een bijkomend deel (*zijde Dragrasaplas*) voorlopig aanvaard;
- in Boterakker en de zone Maasweg werden ook een aantal (deel)rastervakken, waarop zich de gerealiseerde onderwatertaluds bevinden, voor 50% voorlopig aanvaard;
- in Bichterweert-Meerheuveld werd in juni een bijkomend deel van Bichterweert en van de oeverafwerking in Meerheuveld voorlopig aanvaard. De zone Van Broekhoven werd voorlopig aanvaard en (*als Deelgebied II*) voorlopig opgeleverd. In november werden de inzaaiwerken en de zone van het uitzichtpunt voorlopig aanvaard. In december werd de ringdijk rondom Meerheuveld, incl. oeverafwerking in Meerheuveld, voorlopig opgeleverd;
- in Negenoord werd, i.k.v. de hier door nv De Scheepvaart op zeer korte termijn geplande werken, de zone langs de winterdijk (*deelgebied I*) in maart voorlopig opgeleverd en versneld definitief aanvaard. In mei werden alle resterende rastervakken in het gebied voorlopig aanvaard en werd overgegaan tot de voorlopige oplevering van het resterend deel van het gebied (*deelgebied II*);
- in G3 werd in juni een eerste reeks rastervakken voorlopig aanvaard en in december, mits de afd.

Geotechniek het afwerken in deze bijkomende zone goedkeurt, een tweede reeks;

- in G2 werd de ontgrinding opgestart.

2.2.2.2 | Semestriële herberekening bankwaarborg

Semestrieel (*stand van zaken 31 maart en 30 september*) wordt de door het Sectorfonds te stellen waarborg herberekend. De berekening gebeurt op basis van goedgekeurde rasterplannen en -tabellen en houdt rekening met de 'stand van zaken ontgrinding' in de diverse gebieden en met de gerealiseerde (*en door het comité aanvaarde*) afwerking.

Rekening houdend met al deze elementen keurde het Herstructureringscomité op:

- 8 juni 2009 een herberekend waarborgbedrag (*prijspeil maart 2009*) goed van circa € 29,5 miljoen. De bankwaarborg werd, conform de Overeenkomst, door het Sectorfonds aangepast;
- 7 december 2009 een herberekend waarborgbedrag (*prijspeil september 2009*) goed van hetzij circa € 27,8 miljoen, hetzij circa € 28,9 miljoen, al naargelang de afd. Geotechniek de afwerking van de bijkomend aangevraagde rastervakken in G3 al dan niet goedkeurt. Per eind december 2009 had de afd. Geotechniek nog geen definitieve uitspraak gedaan, zodat de melding van het herberekende waarborgbedrag nog niet gebeurde en de bankwaarborg nog niet werd aangepast.

2.2.2.3 | Overdracht uitvoeringsrecht bouwvergunningen

Het Herstructureringscomité is in diverse ontginningsgebieden bouwheer, zowel voor de ontgrinding als voor het afwerken en het uitrusten. In het verleden werd reeds meermaals het uitvoeringsrecht ontgrinding en/of afwerking van stedenbouwkundige vergunningen overgedragen; voor wat betreft het ontgrinden aan de exploitanten en voor wat betreft het afwerken aan het Sectorfonds.

In 2009 werden volgende overdrachten van stedenbouwkundige vergunningen goedgekeurd:

- 6 april 2009: voor Boterakker en Maasweg, de herziening van het voor beide visies (*oude en nieuwe visie*) overdraagbaar- en mogelijk voorlopig aanvaardbaar deel ter vervanging van de plannen en tabellen toegevoegd bij vorige overdrachten t.b.v. afwerken van deze gebieden;
- 11 mei 2009: addendum – overdracht van het afwerken, rekening houdend met de inmiddels verleende vergunning voor de aangevraagde wijziging van de opgelegde voorwaarden;
- 6 juli 2009: overdracht betreffende het ontgrinden van Mechelse Heide Noord en het aanpalende Berggrinduitbreidingsgebied G2 aan de betrokken exploitanten en betreffende het afwerken aan het Sectorfonds.

2.3 | Plan-MER Geactualiseerde Structuurvisie Grindwinningsgebieden

Daar de Geactualiseerde Structuurvisie Grindwinningsgebieden van het Herstructureringscomité vooral voor Kinrooi, waar geopteerd werd voor

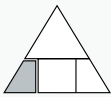
de nieuwe visie, afweek van het vigerende gewestplan, was voor het haalbaar maken van deze visie de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) nodig. Het Herstructureringscomité kreeg van de minister opdracht om het noodzakelijke plan-MER met passende beoordeling te laten opmaken en eind 2006 werd de studieopdracht toegewezen aan Haskoning.

Het plan-MER focuste voornamelijk op de zone Kinrooi omdat enkel voor deze zone een RUP noodzakelijk is en voor het merendeel van de overige plannen de stedenbouwkundige vergunningen al voorlagen. Voor Kinrooi werden de milieueffecten van de nieuwe visie onderzocht. Als alternatief werd het project Agropolis van de gemeente Kinrooi opgenomen. Voor Negenoord werd de voetgangersbrug opgenomen. Nadat het plan-MER in september 2008 werd ingediend, keurde de Dienst Mer het dossier op 9 december 2008 af. Ter vervollediging van het dossier moest het in 2008 opgestelde protocol tussen de gemeente Kinrooi en ANB toegevoegd worden, de postmonitoring opgenomen worden, terwijl er ook nog enkele technische aanpassingen dienden doorgevoerd.

Begin 2009 werd deze afkeuring van het plan-MER behandeld in het comité. Het protocol diende voornamelijk het later gebruik van het gebied te regelen en diende een eventuele wildgroei aan (*ook door het comité niet bedoelde*) recreatie in de verwevingsgebieden uit te sluiten. Het was een materie tussen de gemeente en ANB en kwam buiten het comité om tot stand. Wél mocht dit protocol niet interfereren met de visie van het comité. Toen omtrent de postmonitoring bleek dat het comité ook hierin geen taak had, engageerden de diverse betrokken partijen (*gemeente, Marec, exploitanten en VMW*) zich om de nodige taken op zich te nemen. Na toevoeging van het document omtrent postmonitoring en het ondertekend protocol en na het doorvoeren van de gevraagde aanpassingen, werd het definitieve plan-MER opnieuw ingediend. Op 6 april 2009 keurde de Dienst Mer het plan-MER goed.

2.4 | Maaslands Agrarisch Centrum – Agropolis

In januari 2009 gaf de burgemeester van Kinrooi toelichting omtrent de stand van zaken in dit dossier en schetste hij de visie van de gemeente op de invulling van de gewenste/mogelijke landbouwgerelateerde projecten welke men in de landbouwzone zou kunnen aantrekken. Er zijn nog geen concrete projecten

gepland en ook zullen alle ideeën die men thans heeft niet effectief gerealiseerd kunnen worden. Er zullen nog keuzes gemaakt moeten worden. De drie belangrijkste aspecten welke men doorheen al deze projecten beoogt zijn: landbouw, economisch en ecologisch verantwoorde projecten en duurzaamheid.

Het comité nam kennis van deze visie. Er werd op gewezen dat het netto-saldo zoals opgenomen in (*de Herziening van*) het Amendement, waarop men voor dit project aanspraak wenst te maken, voorzien was ten bate van de landbouw. Het vormt een compensatie voor het verlies aan landbouwareaal in Kinrooi bij uitvoering van het nieuwe plan i.p.v. het oude, vergunde plan en het zal ter beschikking worden gesteld aan het Herstructureringscomité ter realisatie van landbouwkundige projecten ten nutte van de landbouwers van de Maaslandse gemeenten. Het is dan ook van primordiaal belang dat de landbouwsector zich kan vinden in de toegelichte visie en projecten. Het voorstel dient acceptabel te zijn als compensatie naar landbouw.

28

2.5 | Beheer en onderhoud

In het verleden kwam herhaaldelijk het later beheer en onderhoud van de gebieden ter sprake. Het Herstructureringscomité heeft hierin, vanuit haar decretale taakstelling, geen opdracht. Het comité heeft echter zeer veel inspanningen geleverd om, in samenspraak met alle betrokken partijen, een goede herinrichting te realiseren. Er was dan ook de nodige bezorgdheid dat de beoogde nabestemmingen na herinrichting ook effectief gevaloriseerd zullen worden. Er werd geconcludeerd dat deze nazorg voornamelijk de eigenaars van de gebieden aanbelangt, waarbij het leeuwendeel van de terreinen uiteindelijk eigendom is (*of wordt*) van de gemeenten.

In het voorjaar 2009 werd, vanuit de bezorgdheid omtrent het later beheer, gevraagd of een aantal natuurverenigingen nu al, voordat de gebieden zijn uitgerust, begrazingsprojecten mochten opstarten in Bichterweert en Negenoord. In de herinrichtingsplannen voor deze gebieden worden immers belangrijke zones voor spontane natuurontwikkeling voorzien. Als men in deze zones in de tijd tussen afwerken en realisatie uitrusten niets doet, dan is veelal de bebossing dermate sterk op gang

gekomen dat men de gewenste natuurontwikkeling (mozaïeklandschap) al voorbijschiet. Het is aangewezen om de gebieden tussentijds te begrazen teneinde het gewenste streefbeeld gemakkelijker in de hand te kunnen houden.

Het comité had hiertegen geen bezwaar mits uiteraard haar herinrichtingstaak hierdoor niet in het gedrang gebracht wordt. Deze begrazing moet wel afgestemd worden op de aanplanting die het comité voorziet. Zolang een gebied echter niet definitief aanvaard is, valt de staat van het terrein, en dus ook een eventuele begrazing, onder de verantwoordelijkheden van het Sectorfonds. Het beheer ná herinrichting is een zaak van de eigenaar van de gebieden (*i.c. stad Dilsen-Stokkem*). Deze partijen dienen dus een beslissing hieromtrent te nemen. Uiteindelijk werd wel na terugkoppeling met de stad, in de nieuwe herinrichtingvisie voor Negenoord en in het bestek voor de aanplanting van zwarte populieren in Bichterweert, rekening gehouden met een aantal wensen vanuit de natuurverenigingen i.f.v. begrazingsbeheer op korte termijn.

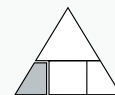
Een gelijkaardig verhaal deed zich voor in Boterakker. In mei 2009 werd gemeld dat men een deel van het afgewerkte terrein in de landbouwzone wenste in te zaaien. Het comité had op zich geen bezwaar maar ook hier valt de beslissing hieromtrent uiteindelijk onder de bevoegdheid van het Sectorfonds (*daar het betrokken gebied nog niet definitief aanvaard is*) en de eigenaars.

2.6 | Herziening kostenramingen

Op 7 september 2009 werd de voorliggende kostenraming bevestigd en de bijhorende 'uitgavenbegroting Herstructureringscomité voor het uitrusten voor de jaren 2009-2014' goedgekeurd. De kostenraming is een loutere indexering naar prijspeil december 2008 van de al sinds 1998 voorliggende en goedgekeurde kostenramingen, waarbij alle wijzigingen werden verwerkt die intussen binnen dit comité werden goedgekeurd.

2.7 | Grindwinningsgebied Kleizone – Kinrooi

Behoudens het verwijderen van een aantal depots, welke verwerkt zullen worden in de nabestemming van Boterakker en Maasweg, is de Kleizone volledig afgewerkt. Reeds in oktober 2007 werd een eerste

deelgebied, waar zich alle uitrustingswerken situeren, voorlopig opgeleverd.

In 2009 werd een deel van de resterende depots verwerkt in het afwerken van de Maasweg.

2.7.1 | Uitrusten

Het bestaande uitvoeringsdossier dateert al van 1998 en is niet meer up-to-date: in 1998 was er nog geen sprake van een opsplitsing van de herinrichtingswerken in afwerken en uitrusten, terwijl intussen ook de wetgeving en het typebestek 250, waarnaar verwezen werd, inmiddels de nodige wijzigingen ondergingen. In 2008 werd echter beslist om te wachten met de actualisatie van dit dossier tot er meer duidelijkheid was over het project Maasvallei. Reeds eind 2006 was immers voorgesteld om, van zodra binnen het project Maasvallei concrete voorstellen voorliggen, het uitrusten in de valleigrindwinningsgebieden te toetsen aan de ideeën die hieromtrent leven binnen dit project. In de loop van 2009 kreeg de huisstijl Maasvallei geleidelijk aan vorm, maar per eind 2009 was er nog geen terugkoppeling naar het Herstructureringscomité gebeurd, zodat de studieopdracht tot opmaak van een nieuw dossier voor het uitrusten nog niet werd uitgeschreven.

2.7.2 | Opstelling oude bomen omgeving Kleizone

In het voorjaar 2009 werden bij baggerwerken in functie van de zandwinning in de aanpalende plas een achttal subfossiele bomen bovengehaald. Uit geologisch onderzoek bleek dat deze bomen zo'n 1500 tot 2000 jaar geleden door de Maas ontworteld werden en dat ze geen verre stroomafwaartse verplaatsing achter de rug hebben. Hieromtrent gecontacteerd, besloten de betrokken ontgrinders (Belbag) en het RLKM gezamenlijk het initiatief te nemen om met deze bomen iets te doen

i.p.v. ze zo maar opnieuw onder de grond te stoppen. Zowel Limburgs Landschap (beheerder Kleizone), als Natuurpunt Kessenich, als het gemeentebestuur Kinrooi ondersteunden het idee om aandacht te besteden aan een nieuwe (tijdelijke) bestemming voor deze bomen.

Uiteindelijk lag een voorstel voor om de 8 bomen aan de rand van de Kleizone op te stellen als een landmark met daarbij een infobord en een bank. Deze plek zou uitgevoerd worden in de huisstijl "Maasvallei" en kan functioneren als een zichtpunt binnen deze Maasvallei.

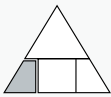
In november 2009 ging het Herstructureringscomité akkoord met het voorgestelde landmark hoewel de locatie nog herbekeken moest worden. Voorts ging het comité, i.k.v. de uitrustingswerken in de Kleizone, akkoord met de financiering van het project waarbij het RLKM de eventuele nodige vergunning zou aanvragen en het bestek opmaakt en waarbij het comité, na overdracht van het bouwrecht, de werken zal aanbesteden.

2.8 | Grindwinningsgebied Boterakker – Kinrooi

Ook in 2009 kwam er geen uitsluitsel over de haalbaarheid van de nieuwe visie zodat geen opdracht kon worden uitgeschreven voor de opmaak van de nog nodige bouw- en uitvoeringsdossiers. Wel werd het afwerken van het (voor beide visies) overlappend

deel verder gezet en eind 2009 was nagenoeg het volledig overlappend en overgedragen deel gerealiseerd.

30

2.8.1 | Regularisatie stedenbouwkundige vergunning

In het kader van de herinrichting dient de bestaande dijk langsheen de Witbeek verschoven te worden. Onder deze oude dijk bevindt zich nog zo'n 80 000 ton grind. De exploitanten willen deze zone nog graag ontgrinden en er is nog voldoende dekgrond aanwezig om na ontgrinding deze zone terug aan te vullen. Op vraag van het Sectorfonds, werkte het Herstructureringscomité in het voorjaar 2009, het benodigde stedenbouwkundige aanvraagdossier uit voor ontgrinding van de resttonnen onder de oude dijk. Dit dossier betreft een aanvraag tot regularisatie van de stedenbouwkundige vergunning van 15 juli 1999 en behelst de aanpassing van de ontgrindingsgrens in een deel van de Boterakker. In mei 2009 werd dit dossier goedgekeurd en ingediend. Eind 2009 was de vergunning nog niet verleend.

2.8.2 | Werkplan Dragrasaplas, Vissenakker, Boterakker en Maasweg (2001-2011)

Dit werkplan betrof een actualisatie van vroegere werkplannen en behelsde voornamelijk de verlenging van de termijn. Via dit werkplan werd de commerciële winning van het zand geregeld, evenals de realisatie van het afwerken in Boterakker en Maasweg. Voorts werden de te respecteren beschermstroken en -hellingen, ook langsheen de grenzen aan-

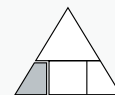
palend aan de herinrichtingsplannen van het comité, opgenomen en werden de nodige herstelmaatregelen i.f.v. deze opgelegde beschermstroken en -hellingen begroot.

In maart 2009 ging het Herstructureringscomité (behoudens enkele randopmerkingen) akkoord met het werkplan, mits de voorwaarden omtrent de zandwinning zoals opgenomen in de Herziening van het Amendement strikt worden nageleefd. Het betreft voorwaarden m.b.t. te respecteren beschermstroken en -hellingen en m.b.t. aard en kwaliteit van het achterblijvende, voor herinrichting beschikbare zand. Ook voor de winning in de Dragrasaplas moeten dezelfde voorwaarden gelden, met dien verstande dat hier de beschermstrook langs de te realiseren herinrichting en/of herstelmaatregel slechts 30 m (= maximale diepte ontzanding) i.p.v. 35 m moet bedragen.

2.9 | Grindwinningsgebied Maasweg – Kinrooi

Het voor beide visies overlappend deel van de noordelijke oeverzone (zijde Dragrasaplas) werd in de tweede helft van 2009 afgewerkt. In juni is de zandopspuiting van start gegaan. Het zand werd opgespoten op een strook van circa 60 m uit de teen van het huidige (nieuwe) dijklichaam. Dit zand werd opgespoten vanuit de Vissenakker op de locatie van de oude zuigput. Vanaf september werd over een strook van circa 10 m breed vanaf de teen van de dijk, de voorziene dek-

gronden aangebracht. Een deel van dit terrein werd in december 2009 voorlopig aanvaard.

2.10 | Grindwinningsgebied Heerenlaak – Maaseik

2.10.1 | Uitrusten

Nadat het gebied volledig was afgewerkt en definitief aanvaard, werden de uitrustingswerken in 2007 gerealiseerd en op 14 januari 2008 voorlopig opgeleverd. Het groenonderhoud, dat in het bestek van het uitrusten werd voorzien voor een periode van 3 jaar, werd zowel in 2008 als in 2009 uitgevoerd. Het betreft het ruimen van zwerfvuil, regelmatig maaien van het terrein en verzorging en inboet van de beplanting. Ook in 2010 zijn deze onderhoudswerken voorzien. De definitieve oplevering van de wegeninfrastructuur zal plaatsvinden begin 2010 en van de beplanting begin 2011.

2.10.2 | Extra uitrustingselementen

Na voorlopige oplevering van het uitrusten bleek dat er nog een aantal extra uitrustingselementen, buiten de bepalingen van het aanbestede bestek om, uitgevoerd dienden te worden.

Loopsteiger over bestaande doorvoerbuis

Onder de Heerenlaakweg door bevindt zich, vanuit de visvijver naar de grote zwemplas, een doorvoerbuis voor het water. Reeds in 2007 werd beslist om de buis als permanente toestand te behouden en boven op het bestaande staketsel, zowel in de grote zwemplas als in de visvijver, een loopsteiger te voorzien. De nodige vergunning werd nog in 2007 verleend en eind 2008 werd de opdracht voor het leveren en plaatsen van deze loopsteigers toegewezen aan JM Construct uit Kinrooi. Nadat begin 2009 de nodige werktekeningen voorlagen, werd het werk in de zomer 2009 uitgevoerd.

Extra bolders en slagboom

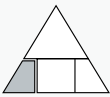
In maart 2008 bleek dat er geen bolders voorzien waren op de steiger bij de slipway terwijl er, uit veiligheidsoverwegingen, best ook een slagboom werd geplaatst op de toegang naar de slipway. Zowel voor het leveren en plaatsen van de bolders, als voor het leveren en plaatsen van een slagboom, werd in 2008 onderhandeld met diverse firma's en eind 2008 werden beide opdrachten toegewezen, waarna zij in maart 2009 werden uitgevoerd.

Herstel uitspoelingen Bosbeek

In het voorjaar van 2008 werden, na een hoogwater van de Maas, uitspoelingen vastgesteld aan het voetgangersbruggetje in het noorden van het gebied en aan de instroom van de Bosbeek in de visplas. Om het probleem structureel op te lossen werd een

nieuw dossier uitgewerkt ter verbetering van het oorspronkelijke plan. De nieuwe opdracht behelsde vooral grondverzetwerkzaamheden, het aanbrengen van schanskorven, en het herprofilen van de instroom van de Bosbeek. In oktober 2008 werd bij vijf firma's prijs gevraagd voor uitvoering van dit bijkomend werk.

Na evaluatie van de ingediende offerte besliste het Herstructureringscomité in maart 2009 dit extra werk toe te wijzen aan de laagste regelmatige inschrijver, firma Wegenbouw Goijens. Op 18 mei 2009 verleende de minister haar goedkeuring, waarna dit werk werd toegewezen en in september 2009 werd uitgevoerd.

2.11 | Grindwinningsgebied Bichterweert-Meerheuvel – Dilsen-Stokkem

Eind 2008 was de ontginning beëindigd en het noordoostelijk deel van Bichterweert versneld opgeleverd en definitief aanvaard.

In 2009 werd op het terrein verder voortgang gemaakt met het afwerken zodat in de loop van het jaar de zone Van Broekhoven en de ringdijk rondom Meerheuvel voorlopig opgeleverd konden worden en een bijkomend deel van Bichterweert voorlopig aanvaard.

Wat betreft het uitrusten waren in 2009 volgende elementen aan de orde.

2.11.1 | Uitrusten

Het uitvoeringsdossier voor het uitrusten (bestek nr. B0103) dateert al van 2004 en beschrijft de volledige uitrusting van het gebied zoals deze voortvloeit uit de stedenbouwkundige vergunningen, behoudens de uit-

voering van het uitzichtpunt waarvoor immers een aparte vergunning voorligt en een apart dossier zal worden uitgewerkt.

Aangezien eind 2009 het gebied nog niet volledig was afgewerkt en definitief aanvaard, kon ook in 2009 geen aanvang gemaakt worden met uitvoering van de uitrustingswerken.

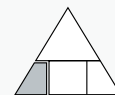
2.11.2 | Opkweek en aanplanting zwarte populieren

Reeds eind 2006 werd aan de boomkwekerij Van De Vijver opdracht gegeven tot het opkweken van de voor herinrichting benodigde zwarte populieren en

in het voorjaar 2007 werden de stekken aangeplant. Het contract liep over een periode van 2 jaar zodat het plantmateriaal in het voorjaar 2009 zou moeten worden aangeleverd. Aangezien reeds eind 2008 (gezien de stand van zaken in het afwerken) duidelijk werd

dat men het uitrusten van het volledige gebied, zoals beschreven in het bestek van het uitrusten (bestek nr. B0103), niet zou kunnen realiseren in 2009, besliste het Herstructureringscomité met het oog op een zo snel mogelijke aanplant van de populieren om het voorliggende bestek zelf op te splitsen in twee deelbestekken: één voor de aanplant van dit populierenbos en één voor de overige uitrustingswerken.

In het werkjaar 2009 werd het bestek voor de aanplanting van deze zwarte populieren uitgewerkt en eind 2009 lag het definitieve bestek voor. Het nieuwe bestek werd uitgewerkt als een openbare aanbesteding voor de aanneming van werken. Het bestaande bestek nr. B0103 vormde de uitgangsbasis. Wel werden de posten herwerkt conform de nieuwe versie van het typebestek 250 en werd de aanplanting van het plantmateriaal, in overleg met de kweker en INBO, herzien: i.p.v. de destijds voorziene aanplanting met kluit wordt nu geopteerd voor het aanplanten van staken. Enkel de aanplanting in het gebied Bichterweert werd opgenomen en het plaatsen van de afrastering met bijhorende klappoortjes werd ingevoegd.

Het studie bureau dat het oorspronkelijk dossier uitwerkte verklaarde zich, mits enkele kleine aanpassingen, akkoord met dit bestek, evenals

de eigenaars van het betrokken gebied: stad Dilsen-Stokkem en de NV Bichterweerd. Ook het Sectorfonds kon na enkele bijsturingen, gezien de stand van zaken op het terrein, goedkeuring verlenen voor de in het bestek beschreven werken en voor uitvoering van deze werken op nog niet volledig afgewerkt terrein.

In december 2009 keurde het Herstructureringscomité dit bestek goed, waarna de aankondiging van de opdracht op 14 december 2009 verscheen in het Bulletin der Aanbestedingen. De opening der offertes werd voorzien op 14 januari 2010.

2.11.3 | **Bouw- en uitvoeringsdossier: uitzichtpunt**

Op 23 juli 2008 werd de stedenbouwkundige vergunning voor het uitzichtpunt verleend en eind 2008 werd aan het studie bureau gevraagd het bijhorende uitvoeringsdossier uit te werken. De aanvangsdatum werd vastgesteld op 4 februari 2009. Op die datum werd een overleg met plaatsbezoek georganiseerd. Onmiddellijk daarna viel het dossier echter stil.

Na telefonische en uiteindelijk schriftelijke vraagstelling naar de stand van zaken, schreef het studie bureau op 29 september 2009 een aangetekende brief. Het bureau vroeg om een verrekening te mogen maken voor extra gepresteerde uren door onvoorziene omstandigheden. Het Herstructureringscomité is echter gebonden aan de wet op de overheidsopdrachten en kan niet zomaar extra prestaties gaan betalen: hierdoor zou mogelijk de gevolgde gunningsprocedure fundamenteel wijzigen. Het voorliggend bestek dient nageleefd te worden. Eind 2009 was er nog geen antwoord ontvangen op het schrijven hieromtrent vanwege het comité aan het bureau.

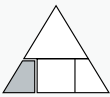
2.11.4 | **Spotters (zie punt 2.12.5)**

2.12 | **Grindwinningsgebied Negenoord – Dilsen-Stokkem**

2.12.1 | **Nieuwe herinrichtingvisie**

Voor de globale herinrichting van het gebied ligt sinds 2005 een stedenbouwkundige vergunning voor. Het afwerken van het terrein na ontginning gebeurde conform deze vergunning.

Reeds in 2008 bleek dat de stad Dilsen-Stokkem intussen een heel andere visie had op de herinrichting van het gebied. De stad wenste het gebied op een meer landschappelijke wijze te benaderen en legde een voorontwerp van haar nieuwe visie, genaamd 'Maaspark Negenoord' voor aan het Herstructureringscomité. Een belangrijk pijnpunt in het voorstel betrof de ingrijpende wijzigingen in de grondschotel. Gezien de Overeenkomst met het Sectorfonds heeft het comité hierin niet meer veel ruimte, temeer daar deze grondschotel intussen ook al grotendeels gerealiseerd was.

In het werkjaar 2009 werd verder overleg gepleegd omtrent deze nieuwe herinrichtingvisie, het dossier werd herhaaldelijk behandeld in de vergaderingen van het comité en uiteindelijk besliste het Herstructureringscomité in september-oktober om een nieuw herinrichtingsplan te laten uitwerken. Als een van de voornaamste uitgangspunten voor dit nieuwe plan werd meegegeven dat de vergunde, en inmiddels gerealiseerde grondschotel nagenoeg ongewijzigd behouden moest blijven. Voorts werden in grote lijnen volgende wijzingen goedgekeurd:

- schrappen van wissenvelden en labyrint ten voordele van spontane natuurontwikkeling;
- schrappen van nagenoeg alle verdere beplanting met bijhorend onderhoud ten voordele van spontane natuurontwikkeling, behoudens eventueel een beperkte aanplant van solitaire bomen en een eventueel inzaaien van de schaatsweide, inclusief het bijhorend onderhoud;
- aanduiding (op indicatieve basis) op het herinrichtingsplan van de zones die open/semi-open moeten blijven i.f.v. de gewenste belevingswaarde van het gebied;
- de aanleg van de paden op de hoofdpadenstructuur blijft beperkt tot de wandellus zoals voorzien door RLKM, incl. de door de gemeente gewenste vertakkingen naar de schaatsvijver. De rest van de eerder voorziene hoofdpadenstructuur vervalt, waarbij het reeds aangelegde cunet wordt geëgaliseerd en de grachten naast deze vervallen paden worden dichtgegooid;
- de vroeger voorziene gemaaide paden in de zone van de wissenvelden worden geschrapt;
- de rest van de wandelpaden blijft ongewijzigd behouden;
- voorzien van enkele kleinere uitbreidingen van de voorziene padenstructuur: aansluiting op rietveld waarbij ook een of twee kleinere brugjes voorzien moeten worden en aansluiting van het wandelpad tussen de Oude Maas en de nieuwe poelen op de schaatsvijver enerzijds en op de aan te leggen steiger in de westelijke grote waterplas anderzijds;
- aanleg van enkele trappen en voorzien van zwerfkeien op de taluds van de schaatsvijver;
- aanleg van twee steigers voor vissersbootjes (één in de westelijke plas en één in het noorden van de oude Maasarm) en verplaatsen van de bestaande steiger voor fluisterboten in de kleinere oostelijke Kerkeweerd-plas naar een nieuwe locatie, meer in het zuiden, van diezelfde plas;
- aanleg van een natuurleerplek in het zuiden van het gebied, in de om-

geving van de te voorziene ontsluiting richting Rietveld;

- onderzoek naar rolstoel- en buggyvriendelijkheid van de hoofdpadenstructuur en desgevallend aanpassing van de hier getroffen voorziening.

2.12.2 | Studieopdracht wijziging bestaande plannen

Voor het uitwerken van dit nieuwe plan dient een studie bureau aangetrokken te worden. Reeds op 12 januari 2004 wees het comité een studieopdracht omtrent de herinrichting van Negenoord toe aan Buro LST. Deze opdracht, welke werd uitgeschreven als een beperkte offerteaanvraag voor aanneming van diensten, bestond uit verschillende loten. Tot nu toe werden enkel de loten m.b.t. de opmaak van het stedenbouwkundig aanvraagdossier en van de bijhorende uitvoeringsdossiers, met inbegrip van de veiligheidscoördinatie-ontwerp, uitgevoerd. De loten m.b.t. de veiligheidscoördinatie-verwezenlijking en het toezicht op de werken (deel uitrusten) kunnen pas verwezenlijkt worden nadat het uitrusten op het terrein is opgestart.

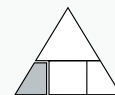
Uit navraag bij Inspectie van Financiën bleek dat het comité met het studie bureau dat de oorspronkelijke (thans nog lopende) studieopdracht uitvoert, kon onderhandelen op basis van artikel 7 van de Algemene Uitvoeringsregels. Dit artikel laat toe om tijdens de uitvoering eenzijdige wijzigingen aan te brengen aan de contractuele bepalingen, voor zover het voorwerp van de opdracht ongewijzigd blijft en dat er een rechtmatige compensatie van de tegenpartij wordt voorzien.

In september 2009 werd dan ook, nadat er duidelijkheid kwam omtrent de gewenste aanpassingen, de onderhandeling met het studie bureau opgestart. In november 2009 keurde het comité de voorliggende offerte van Buro LST goed. Inspectie van Financiën formuleerde echter een negatief advies, waarna het comité eind 2009 verdere onderhandeling met het studie bureau aanging teneinde een gunstiger prijsvoorstel te krijgen.

2.12.3 | Werken door derden

Oplossing problematiek kwelwater en uitspoelingen

Eind 2008 stelde nv De Scheepvaart twee knelpunten vast betreffende de waterhuishouding in het gebied: in de zuidwestelijke bocht van de westelijke plas was er een probleem met kwelwater en in de aanvulling langs de noordelijke winterdijk waren er uitspoelingen (erosie) ten gevolge van regen en golfslag van het water. Nv De Scheepvaart wou als oplossing van

het erosieprobleem, bij haar werken omtrent de verbreding van de winterdijk, tegelijkertijd op de waterlijn van de zandaanvulling een strook tout-venant (van ca. 0,5 à 1 m dik en 5 à 6 m breed) aanbrengen en als oplossing van het kwelprobleem ook de zandplaat t.p.v. de kwel afdekken met tout-venant.

In februari 2009 ging het Herstructureringscomité akkoord met de voorgestelde werken mits ze uitgevoerd worden door en lastens nv De Scheepvaart, passen binnen de vergunning van nv De Scheepvaart en de door het comité voorziene uitrustingswerken niet hypothekeren.

Met het oog op deze door nv De Scheepvaart geplande werken werden in maart 2009, op verzoek van nv De Scheepvaart, de betrokken zones voorlopig opgeleverd en versneld definitief aanvaard.

Plaatsing vlotjes voor de stern

De westelijke plas in Negenoord en de plas in Bichterweert blijken bijzonder geschikt als broedplaats voor de stern. De Vogelbescherming van Vlaanderen wou op beide plassen dan ook graag enkele vlotjes aanbrengen om deze vogels aan te trekken. Ook werd gevraagd of met het oog hierop een toegangsverbod een haalbare kaart was.

Het Herstructureringscomité had geen bezwaar tegen de plaatsing van deze vlotjes zolang hierdoor haar herinrichtingstaak niet in gedrang wordt gebracht. Vanuit de herinrichtingvisie en plannen van het comité lijkt een toegangsverbod echter geen haalbare kaart, hoewel een beslissing hieromtrent uiteindelijk een zaak is van de eigenaar van deze gebieden.

2.12.4 | Voetgangersbrug

In het herinrichtingsplan van Negenoord was ter hoogte van het centrum De Wissen over de Oude Maas een voetgangersbrug met een overspanning van meer dan 100 m voorzien. Nadat begin 2008 een advies voorlag omtrent de haalbaarheid van deze brug, werd beslist om niet langer energie te steken in de ontwikkeling van een dergelijke brug, maar om op zoek te gaan naar alternatieve investeringen op het vlak van recreatie, optimalisatie van de bestaande infrastructuur, beheer van het buitengebied en bewandelbaarheid van het gebied. De nieuwe herinrichtingsvoorstellen van de stad vormden hierbij de leidraad.

Door de beslissing van het Herstructureringscomité in september 2009 om resoluut te kiezen voor een wijziging van het herinrichtingsplan, is deze voetgangersbrug definitief van de baan.

2.12.5 | Spotters

Eind 2006 verleende de minister goedkeuring voor de plaatsing van 4 spotters met audiovisuele invulling: 3 in Negenoord en 1 in Bichterweert-Meerheuveld. Het duurde evenwel een tijdje vooraleer de definitieve bestekken, enerzijds voor de levering en de plaatsing van de spotters zelf en anderzijds voor de opmaak en aanlevering van de bijhorende multimediale invulling, voorlagen. Om een uniform product te kunnen aanbieden over de ruimere regio heen, werd gewacht op de meest recente technische specificaties welke Toerisme Limburg opnam in haar bestekken omtrent de aanschaf van gelijkaardige toestellen. Vervolgens had Inspectie van Financiën een aantal opmerkingen bij de bestekken.

Uiteindelijk lagen in februari 2009 definitieve bestekken voor en besliste het Herstructureringscomité over te gaan tot aanbesteding van de opdrachten. Na het doorlopen van de aanbestedingsprocedures en evaluatie van de offertes besliste het Herstructureringscomité de opdrachten toe te wijzen aan de laagste regelmatige inschrijvers. Inspectie van Financiën formuleerde evenwel een negatief advies bij de toewijzing van de opdracht inzake de levering van de spotters omwille van technische onregelmatigheid van de offerte van de laagste (*enige*) inschrijver.

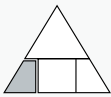
In juli 2009 werd, nadat uit onderhandeling bleek dat de inschrijver niet kon voldoen aan de voorgeschreven prestatie-eisen, het bestek voor de levering heraanbesteed middels een algemene offerteaanvraag waarbij de prestatie-eis werd aangepast.

Na evaluatie besliste het comité in september 2009 de opdracht toe te wijzen aan de laagste regelmatige inschrijver. Eind oktober verleende Inspectie van Financiën gunstig advies voor deze toewijzing en op 14 december 2009 verleende de minister goedkeuring voor de gunning van de opdracht inzake 'aankoop en levering van 4 spotters' aan Heijmerink Wagemakers B.V. en van de opdracht inzake 'multimediale invulling voor 4 spotters' aan Van Rompay Video.

Parallel aan deze aanbestedingsprocedures werd medio 2009 de nodige stedenbouwkundige vergunning verkregen en werden in oktober 2009 de verhaallijnen ten behoeve van de multimediale invulling behandeld en (mits enkele kleinere aanpassingen) goedgekeurd.

In 2009 werd ook het protocol dat de eigendomsoverdracht naar de stad Dilsen-Stokkem en het recht van opstal van de eigenaar van de terreinen waarop de spotters komen te staan (*nv De Scheepvaart*) regelde, afgerond. In mei 2009 rees er wel nog een probleem omtrent de elektriciteitsaansluiting van de spotter in

Bichterweert-Meerheuvel, zodat de stad een addendum bij het protocol toevoegde waarin gesteld werd dat voor deze spotter een zonnepaneel voorzien moest worden. Uiteindelijk werd het probleem opgelost en trok de stad op 21 december 2009 het addendum in, waarna het protocol ter ondertekening kon worden voorgelegd aan nv De Scheepvaart. Omdat deze ondertekende versie nog niet voorlag, waren eind 2009 de opdrachten nog niet toegewezen.

2.12.6 | In- en uitlaatconstructie nv De Scheepvaart

In februari 2009 werden de door nv De Scheepvaart gewijzigde plannen voor deze constructie toegelicht. Conform de in 2006 gemaakte afspraken zal het Herstructureringscomité financieel tussenkomen in de realisatie van deze constructie – in de posten m.b.t. het afsluiten van de constructie en het recreatief medegebruik – en dit voor een geplafonneerd bedrag van € 385 000 excl. btw. In de nieuwe plannen werden de met het comité gemaakte afspraken omtrent de waterhuishouding van het gebied, welke een voorwaarde vormde voor de medefinanciering van deze constructie door het comité, gerespecteerd.

In mei 2009 werd het stedenbouwkundig aanvraagdossier van nv De Scheepvaart aangaande deze constructie in het comité behandeld (zie punt 2.19).

2.13 | Grindwinningsgebied Mechelse Heide Noord – Maasmechelen

In het stedenbouwkundig aanvraagdossier voor G2 (zie punt 2.16) werd de zone van de geologische wand opgenomen terwijl werd aangegeven dat ook het uitrusten van Mechelse Heide Noord zal worden afgestemd op de huisstijl van het Nationaal Park Hoge Kempen (NPHK).

In het najaar van 2009 werd de ontgrinding van G2 opgestart waarbij de zone van de geologische wand in Mechelse Heide Noord werd aangesneden.

2.14 | Grindwinningsgebied Mechelse Heide Zuid (groeve LBU) – Maasmechelen

Dit gebied werd in september 2006 definitief aanvaard. Omdat geen uitrusting werd voorzien, zijn hiermee alle verplichtingen terugwijsbaar naar het grinddecreet voldaan.

2.15 | Berggrinduitbreidingsgebied G1 – Maasmechelen

Dit gebied werd in juni 2008, na uitsluiting van een randzone, voorlopig opgeleverd en versneld definitief aanvaard. Omdat geen uitrusting werd voorzien, zijn hiermee alle verplichtingen terugwijsbaar naar het grinddecreet voldaan.

2.16 | Berggrinduitbreidingsgebied G2 – As

2.16.1 | Ontgrinding en herinrichting

In 2008 werkte Arcadis Gedas het stedenbouwkundig

aanvraagdossier voor ontgrinding en herinrichting van het gebied uit. Het plan vormt een geheel met het vergunde plan voor Mechelse Heide Noord en daarom werd de ontgrinding van de geologische wand en de herinrichting van deze zone in Mechelse Heide Noord opgenomen in het aanvraagdossier. Het boswandelpad in Mechelse Heide bleef behouden. Er werd een extra lus toegevoegd die G2 ontsluit. De voorziene uitrustings-elementen in beide groeves zullen uitgevoerd worden volgens de huisstijl van het NPHK. Nadat in september 2008 het dossier was ingediend, werd op 11 mei 2009 de vergunning verleend.

Deze vergunning bleek echter niet altijd eenduidig. Er rezen vragen over de boscompensatie en de locatie van de open corridor, terwijl ook niet duidelijk was of het wandelpad in G2 nu wel of niet vergund was. Na overleg met het studie bureau en de terreinbeheerder concludeerde het comité dat de ontbossing, ontgrinding en afwerking vergund waren, behoudens het substratenplan dat, i.f.v. de door ANB gewenste open corridor en herbebossingsoppervlakte, licht bijgestuurd moest worden. Aangezien het wandelpad paste binnen de openstellingsvisie van het NPHK ging het comité er vanuit dat dit pad uiteindelijk vergund was. Na navraag hieromtrent, meldde het dep. RWO, Stedenbouwkundig beleid en Onroerend Erfgoedbeleid eind november dat een nieuw substratenplan niet aan de orde is gezien dit een wijziging betreft van de vergunning, terwijl het uitvoeren van de wandellus met bijhorende recreatieve infrastructuur regelrecht ingaat tegen een duidelijk gesteld ongunstig advies van ANB, hoewel hieromtrent de vraag kan gesteld worden of dit, voor zover het niet gepaard gaat met vergunningsplichtige werken, niet kan vallen onder recreatief medegebruik.

Het Herstructureringscomité besliste de vergunning zodanig uit te voeren dat er volledig invulling gegeven wordt aan de opgelegde voorwaarden waarbij dus, conform de voorwaarden opgelegd door ANB, geen wandelpad in G2 wordt voorzien en het plan met de wijziging van de corridor, zoals besproken in september-oktober 2009, wordt uitgevoerd.

2.16.2 | Werkplan

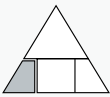
Het werkplan, dat behandeld werd in oktober 2009, beschrijft de ontginning en eindafwerking van het gebied G2 met aanpalende randzone (van de geologische wand) in Mechelse Heide Noord.

In grote lijnen kwam het werkplan overeen met het vergunde stedenbouwkundig aanvraagdossier, maar betreffende de herinrichting waren er een aantal afwijkingen. Het Herstructureringscomité, als houder van de stedenbouwkundige vergunning, stelde in haar advies aan de Dienst Natuurlijke Rijkdommen dan ook dat men in grote lijnen kon instemmen met het werkplan, maar dat e.e.a. samen gelezen moest worden met het stedenbouwkundig aanvraagdossier. De realisatie van de eindafwerking diende te gebeuren conform het vergunde nabestemmingsplan van het comité met inachtnaam van de voorwaarden welke de vergunningverlenende instantie hieraan koppelde en ook voor het grondverzet en de grondbalans dienden deze voorwaarden te worden gerespecteerd.

2.17 | Berggrinduitbreidingsgebied G3 – Maasmechelen

Eind 2006 werd de stedenbouwkundige vergunning voor de grindwinning en herstructurering van G3 afgeleverd. In deze vergunning werden een hele reeks voorwaarden opgelegd. Uiteindelijk bleek op het terrein e.e.a. niet haalbaar en de exploitanten vroegen

om deze voorwaarden te laten wijzigen. Eind 2008 diende het Herstructureringscomité een nieuw aanvraagdossier in waarin de voorwaarden voor ontgrinding en definitieve herstructurering van het gebied werden gewijzigd.

Op 27 maart 2009 werd de vergunning verleend waarna het Herstructureringscomité de vroegere overdracht van het uitvoeringsrecht van deze vergunning, voor wat betreft het afwerken, actualiseerde. Eind 2009 was een groot deel van G3 conform de gewijzigde stedenbouwkundige vergunning afgewerkt en voorlopig aanvaard.

2.18 | Communicatie

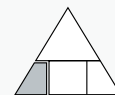
Behoudens enkele kleine deelopdrachten werd de communicatieopdracht, die toegewezen werd aan RCA, medio 2008 afgesloten. Van het totale, door de minister goedgekeurde, budget van € 200 000 (excl. btw) voor externe communicatie werd circa 1/3 toegewezen aan RCA. Het resterende budget kan aangewend worden voor andere communicatiedoel-einden.

Aangezien het zeil van het informatiebord in de Kleizone stuk was, werd in november 2008 beslist om prijs te vragen voor de plaatsing van een nieuw zeil. Vier firma's werden aangeschreven en in februari 2009 werd beslist om de opdracht toe te wijzen aan de laagste regelmatige inschrijver, Maverick bvba. Gezien het beperkte bedrag en daar dit bedrag ruimschoots paste binnen het budget van de externe communicatie werd de opdracht rechtstreeks toegewezen waarbij de betaling zal gebeuren tegen factuur. In het voorjaar werd het zeil vervangen. Eind 2009 bleek het nieuwe geplaatste zeil opnieuw stuk. Het comité besliste om het zeil nogmaals te laten vervangen waarbij de vroegere lay-out ongewijzigd behouden zou blijven.

In september 2009 werd aangekaart dat thans opnieuw een duidelijke communicatiestrategie ontbreekt terwijl er toch nog een ruim budget voorhanden is. In de regio zijn allerlei instanties bezig met een aantal projecten en het leek dan ook niet opportuun om zomaar, langs elkaar heen, te gaan communiceren over allerlei projecten. Aangezien er inmiddels binnen het project Maasvallei al belangrijk denkwerk was verricht omtrent de gewenste communicatie, leek het opportuun om te onderzoeken of men geen gezamenlijke communicatiestrategie kon uitwerken. Dit project Maasvallei werkt immers ook overkoepelend over de grenzen van diverse gemeenten heen en beoogt een geïntegreerde aanpak van de natuurontwikkeling in de ruimere regio waarbij ook aandacht wordt besteed aan het luik 'recreatieve beleving van deze natuur'.

In oktober 2009 werd het communicatievoorstel 'project Maasvallei' toegelicht. Er werd gekozen voor een herkenbare huisstijl om zo de ganse regio van het Rivierbed van de Maas te verkopen als een sterk merk. De nadruk van de verdere communicatie zal veeleer liggen op hetgeen men op bepaalde locaties kan beleven en wat waar mag. De mensen zijn immers niet echt geïnteresseerd in wat een instantie ergens wil doen, hoeveel dit kostte. In het communicatievoorstel werd een overzicht gegeven omtrent initiatieven waar er overlapping tussen het project Maasvallei en het comité kan zijn, waarbij ook al een eerste voorzet werd gegeven omtrent de mogelijke financiële inbreng van het Herstructureringscomité. Sommige elementen zouden volledig getrokken en gefinancierd kunnen

worden door het comité. Voor andere elementen zou er enkel een 'pro rata' financiële tussenkomst zijn. Deze laatste reeks elementen worden al in belangrijke mate gefinancierd door subsidiëring, maar als men in zo'n element een extra luik zou toevoegen omtrent herstructurering, dan zou de kost hiervan gedragen moeten worden door het comité.

Een belangrijk aandachtspunt in dergelijke participatie vormt de inhoud van de communicatie. De communicatie beoogt een duidingsverhaal "hoe is iets tot stand gekomen", waarbij men enkel zal communiceren over eenduidige zaken. Alvorens publicatie kan het geheel van een gezamenlijk initiatief, zeker wat betreft de grote lijnen, ter beoordeling worden voorgelegd, zodat men kan aangeven als er dingen instaan die tegenstrijdig met het verhaal van het comité zouden zijn.

Na bespreking keurde het Herstructureringscomité het voorgestelde communicatieplan van de Maasvallei goed voor wat betreft de voorgestelde items en de inhoudelijke omschrijving van deze items. Wat betreft de invulling van de items diende ook de landbouwsector betrokken te worden. Mits goedkeuring vanwege de minister, ging het Herstructureringscomité akkoord om, binnen de marges van het nog resterende (destijds door de minister goedgekeurde) budget voor externe communicatie, een deel van dit project te financieren of mee te financieren. De wijze waarop men dit financiële luik juridisch correct kan invullen dient nog onderzocht te worden. Om e.e.a. te kunnen formaliseren moet het voorliggende voorstel dan ook nog verder uitgewerkt worden. Er moet verduidelijkt worden wat, hoe en zo ja, voor welk aandeel het comité kan tussenkomen in sommige initiatieven, dan wel welke initiatieven het comité volledig voor zijn rekening kan nemen en binnen welke krijtlijnen. Eind 2009 lag deze verduidelijking nog niet voor, zodat er nog geen verdere stappen werden gezet in dit dossier, behoudens wat betreft het evenement "de Maas bij Maanlicht".

Gezien de zeer korte termijn waarop dit evenement zou plaatsvinden (31 januari 2010) werd in eerste instantie dit project nader onderzocht en in december 2009 besliste het Herstructureringscomité, met het oog op een geïntegreerde communicatie over het grindwinningsgebied Negenoord, tot medefinanciering van dit evenement ten bedrage van € 3 000 (incl. btw) in ruil voor participatie in dit evenement dat georganiseerd werd door het Regionaal Landschap Kempen en Maasland. Op 21 december 2009 verleende de minister goedkeuring voor deze medefinanciering.

tie tussen de westelijke plas van Negenoord en het zomerbed van de Maas (behandeld in mei 2009).

Het Herstructureringscomité had geen bezwaar onder voorbehoud dat:

- de destijds gemaakte afspraken omtrent het gebruik van de constructie i.f.v. waterpeilbeheersing in de westelijke plas van Negenoord strikt in acht genomen worden (wat impliceerde dat de toelichtingsnota uit het aanvraagdossier op een paar plaatsen aangevuld moest worden);
- er vóór uitvoering door nv De Scheepvaart een protocol zal opgesteld worden m.b.t. de medefinanciering van deze constructie door het comité;
- de constructie op regelmatige basis wordt onderhouden met verwijdering van het zwerfvuil (niet alleen met het oog op een goede functionering maar ook i.f.v. de recreatieve beleving).

2.19 | Adviezen

2.19.1 | Milieuvergunningsaanvragen

In 2009 vroeg de provincie geen enkel advies van het Herstructureringscomité bij aanvragen die betrekking hadden op een grindwinningsgebied ressorterend onder het grinddecreet.

2.19.2 | Stedenbouwkundige aanvragen

R-O Limburg vroeg in 2009 advies bij het aanvraagdossier van nv De Scheepvaart voor het aanpassen van de vergunde in- en uitlaatconstruc-

3 | Sociaal comité

Het sociaal comité neemt, in het kader van het in artikel 9, 6° van het grinddecreet bedoelde beleidsplan, de sociale begeleidingsmaatregelen bij de omschakeling van de grindwinningsgebieden.

In de loop van 2009 vergaderde het sociaal comité negen maal en behandelde o.a. honderd vijfenzeventig dossiers met betrekking tot achtentachtig personen in toepassing van schikkingen voor een sector in herstructurering. Dit komt neer op zevenenzestig arbeiders en eenentwintig bedienden uit twaalf verschillende ondernemingen.

3.1 | Evaluatie beleidsplan

Het grinddecreet had als oorspronkelijke einddatum van de grindontginning 31 december 2005. Door de decreetwijziging van 15 juli 2005 kan de ontginning nu toch verder gezet worden tot alle per einde 2005 nog niet ontgonnen productiequota gerealiseerd zijn. Dit heeft ook zijn repercussies op het beleidsplan van het sociaal comité. De langlopende financiële verplichtingen van het sociaal comité ten aanzien van rechtgebende werknemers werden bijgevolg begroot tot en met 2024 (dit is een verlenging met 3 jaar), in de veronderstelling dat alle productiequota einde 2008 gedolven zijn. De continuïteit van de door het sociaal comité uit te voeren opdracht moet ook zolang gewaarborgd zijn.

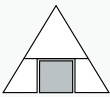
Het sociaal comité maakt onderscheid tussen productiequota gerealiseerd voor 2006 en na 2005. Door de werknemers van de bedrijven die hun decreetquota realiseerden voor 2006 kon de aanvraag tot aanspraak op het Sociaal Plan ingediend worden tot 31 december 2008.

Wat de overmachttonnage betreft (decreetquota die wegens erkende overmacht niet konden gerealiseerd worden per einde 2005) stelde het sociaal comité dat deze per einde 2008 gerealiseerd zouden zijn. Voor de rechtgebende werknemers uit deze groep moest de aanvraag tot aanspraak op het Sociaal Plan ten laatste op 31 december 2009 ingediend zijn.

In het kader van het oorspronkelijk grinddecreet (1993) was er geen sprake van excestonnen (programmadecreet 22 december 2006, artikel 43 en 44) en nevenwinning na realisatie van de productiequota (wijziging grinddecreet van 15 juli 2005). In het beleidsplan zijn hiervoor dan ook geen maatregelen opgenomen. Ingevolge het generatiepact ontstaan nieuwe sociale zekerheidlasten. Een aanpassing van het beleidsplan op zich bleek niet nodig. Wel werd in de geëigende aanvraagformulieren (1 B en 2 A) een clausule toegevoegd omtrent de doorbetaling bij werkhervatting, waardoor de lasten tot een minimum beperkt zijn voor zowel de begunstigde als het sociaal comité.

Door het decreet van 3 april 2009 tot wijziging van het grinddecreet van 14 juli 1993 is het verbod op grindwinning nu opgeheven in drie uitzonderingsgevallen (zie hfst. II, 1.1).

3.2 | Sociaal begeleidingsplan

Het belangrijkste onderdeel van het beleidsplan van het sociaal comité is zijn sociaal begeleidingsplan voor grindwerknemers die het slachtoffer worden van maatregelen getroffen als gevolg van het grinddecreet. Het Sociaal Plan bestaat uit vijf luiken.

3.2.1 | Bruggpensioenen (luik 1)

42

Het sociaal comité keurde dertien aanvragen en een herziening voor bruggpensioenen goed. Vier voor luik 1 A, bruggpensioenen vanaf 52 jaar en negen voor luik 1 B in het stelsel van aanvullende werkloosheidsuitkeringen vanaf 52 jaar.

Voor het pseudo bruggpensioen als impact van het generatiepact voor 52-plussers werden de principes opgesteld om aanspraak te kunnen maken op luik 1 B.

Door het bereiken van de laatste fase in de grindontginning van toegevoerde productiequota komt nu eerder een ander luik in aanmerking, nl. luik 3 B.

Van de vanaf 1995 tot en met 2009 door het sociaal comité goedgekeurde negenenzeventig aanvragen voor luik 1 (*bruggpensioenen 1 A: 66 en aanvullende uitkering 1 B: 13*) vallen nu nog zesentwintig dossiers ten laste van het Grindfonds, waarvan eenentwintig voor arbeiders en vijf voor bedienden (*vier van 1998, twee van 1999, twee van 2000, een van 2001, drie van 2002, een van 2003, drie van 2004, vier van 2005, twaalf van 2006, een van 2008 en dertien van 2009*).

Er zijn in 2009 geen nieuwe aanvragen betreffende de getroffen regeling voor de terugbetaling van de bruggpensioenen aan de onderneming die ressorteert onder het witzand wiens grindmedewerkers met bruggpensioenen gingen, mits toepassing van het akkoord van het paritair subcomité 102.06. Van de in totaal zes goedgekeurde dossiers is er per 31 december 2009 nog een dossier dat onder de hierboven vernoemde regeling inzake de terugbetaling van de bruggpensioenen valt.

3.2.2 | Eenmalige afscheidspremie (luik 3)

Zodra in een bedrijf een einde wordt gemaakt aan elke activiteit van grindwinning binnen het wetgevend kader van het grinddecreet, kunnen werknemers die in dienst blijven aanspraak maken op luik 3 B (*in voege vanaf 1 januari 2006*).

Het sociaal comité ontving vierenzeventig aanvragen voor luik 3. Daarvan werden er drieenzeventig goedgekeurd en een afgewezen wegens verjaring. Luik 3 A werd aangesproken door een werknemer en luik 3 B door tweeenzeventig werknemers.

Dit houdt een forse stijging in als gevolg van het feit dat:

- de ontginning van grind werd stopgezet na uitputting van de quota en/of restvoorraad in de vergunde grindwinningsgebieden;
- de rechthebbende werknemers van de bedrijven met overmachttonnage hun aanvraag tot aanspraak op het Sociaal Plan ten laatste op 31 december 2009 moesten ingediend hebben.

3.2.3 | Outplacement

Ontslagen werknemers kunnen gebruik maken van hun recht op outplacementbegeleiding. Dit gebeurde door vier personen, waarvan twee zich reeds inschreven bij de tewerkstellingcel.

3.2.4 | Algemene afscheidspremie (luik 5)

Voor de zesentwintig nieuwe aanvragen werd ook de uitbetaling van de algemene afscheidspremie goedgekeurd, zoals voorzien in de maatregelen van toepassing op alle werknemers.

3.3 | Productiequota en tewerkstelling

Het comité toetst jaarlijks de situatie van de tewerkstelling aan ontgrindingsactiviteiten ten einde na te gaan of de rechten van werknemers niet meer actief in de sector moeten bevroren worden of kunnen verder lopen. De rechten van elke werknemer worden door het sociaal comité van jaar tot jaar bevestigd vóór 1 mei van elk jaar. Dit houdt in dat momenteel, nadat dertien opgenomen bedrijven met nog personeel in dienst de revue passeerden, de rechthebbende werknemers al of niet bevestigd werden tot en met 31 december 2008, tevens de limietdatum voor de opbouw van rechten.

Het sociaal comité bevestigde nog de rechten van twee bijkomende werknemers per 31 december 2007, daar deze per vergissing niet waren opgenomen in de lijst d.d. 22 april 2007.

Op 31 december 2005 werd de lijst met rechthebbende grindwerknemers definitief afgesloten. Eventuele nieuwkomers konden geen rechten meer opbouwen (*zeven werknemers waarvan vijf arbeiders en twee bedienden*).

Het sociaal comité bevestigde in zijn vergadering van 22 april 2009 de rechten van arbeiders (*negenenzeventig*) en bedienden (*vierentwintig*) per 31 december 2008

overeenkomstig de opgestelde en overlopen lijst.

De definitieve gegevens voor het afgelopen jaar zien er uit als volgt:

- arbeiders uit dienst 11;
- bedienden uit dienst 2;
- per 31 december 2009 zijn volgens de RSZ-aangifte nog 45 arbeiders en 19 bedienden actief in de sector, d.i. in totaal 64 personen, inbegrepen de nieuwkomers. Hierbij kan wel opgemerkt worden dat een arbeider terug actief is in de sector nadat hij reeds genoten heeft van het sociaal begeleidingsplan naar aanleiding van een ontslag.

Het toetreden van nieuwe werknemers in de ondernemingen is als volgt verlopen:

- 1996: 9 arbeiders en 6 bedienden, samen 15
- 1997: 8 arbeiders en 2 bedienden, samen 10
- 1998: 16 arbeiders en 3 bedienden, samen 19
- 1999: 9 arbeiders en 4 bedienden, samen 13
- 2000: 8 arbeiders en 5 bedienden, samen 13
- 2001: 6 arbeiders en 7 bedienden, samen 13
- 2002: 5 arbeiders en 1 bediende, samen 6
- 2003: 1 arbeider en 1 bediende, samen 2
- 2004: 3 arbeiders en 3 bedienden, samen 6
- 2005: 2 arbeiders en 1 bediende, samen 3

Vanaf 1 januari 2006 treden nieuwe werknemers niet meer toe tot het Sociaal Plan als recht verkrijgende.

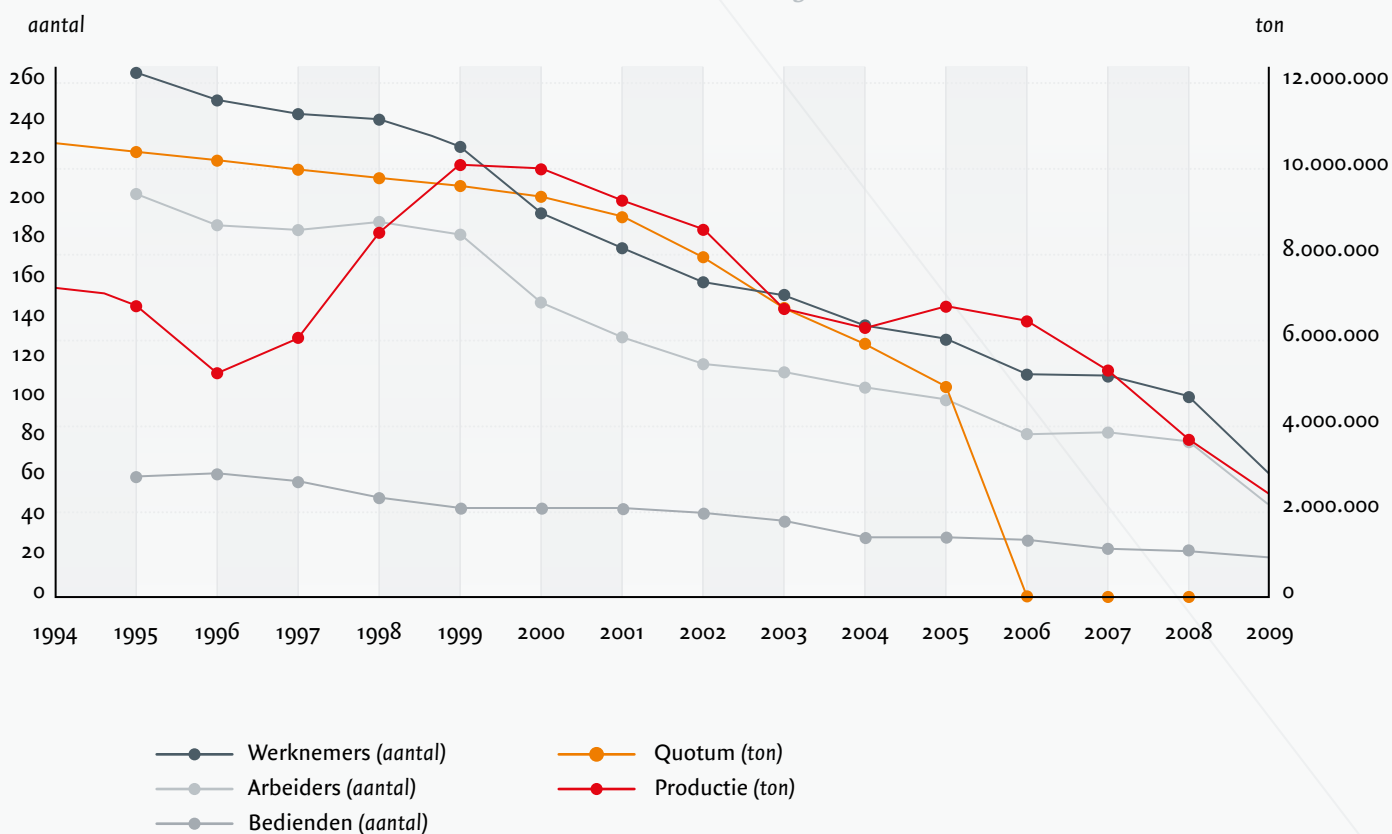
2006: 0 arbeiders en 1 bediende (mutatie van arbeider naar bediendestatuut), samen 1

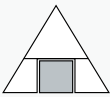
2007: 0

2008: 0

2009: 0

SECTOREVOLUTIE
Productie en tewerkstelling

3.4 | Situatie ontginning productiequota

Luik 3 B voorziet de uitkering van een eenmalige afscheidspremie naar aanleiding van het einde van de tewerkstelling als gevolg van het grinddecreet. In concreto betekent dit dat de activiteit van de betrokken werkgever een einde zou genomen hebben door uitputting van zijn toegekende productiequota.

Alvorens een dergelijk dossier goedgekeurd kan worden moet dit ook feitelijk en formeel vastgesteld worden. Het sociaal comité verzocht daarom het grindcomité in hoofde van zijn toezicht op de naleving van de productiequota hieromtrent ingelicht te worden.

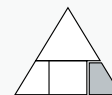
Met het oog op de toepassing van het Sociaal Plan van het sociaal comité, meer bepaald luik 3 B, evalueerde het grindcomité, bij het beschikbaar stellen door het Grindfonds van de productiecijfers 2008, de stand in de realisatie van de toegekende productiequota.

De leden van het grindcomité stelden op 1 april 2009 formeel vast dat een aantal quotumhouders per einde 2008 de hen toegewezen productiequota ontgonnen hebben. Hiermee hebben zij hun overeenkomstig aandeel van het globaal productiequotum gerealiseerd. Enkele bedrijven winnen momenteel nog grind binnen het wetgevend kader van het grinddecreet d.d. 14 juli 1993, gewijzigd bij decreet van 22 december 2006.

In voorkomend geval kan het sociaal comité voor de betreffende aanvraagdossiers gesteund op het Sociaal Plan hiermee voortaan een toetsing doen.

4 | Onderzoekscomité

Het onderzoekscomité stelt onderzoeksprogramma's vast:

- voor de ontwikkeling van grinds substituten;
- projecten tot ondersteuning van de commercialisering en het gebruik van zulke substituten.

Het grinddecreet is in se de decretale regeling van een beleidsoptie die in de negentigerjaren werd gekozen op basis van toen beschikbare gegevens en vooropstellingen. Men ging ervan uit dat binnen het vastgestelde tijdsperspectief grind als basisgrondstof vervangen kan worden door substitutiematerialen en dat het tekort ingevoerd wordt voor economisch belangrijke sectoren zoals woning- en wegebouw.

Het afbouwscenario was gebaseerd op de veronderstelling dat zuinigheid en vervangmaterialen de winning van grind overbodig maken.

Nu de toegekende productiequota en resttonnen nagenoeg ontgonnen zijn, komt vast te staan dat er geen afdoende grinds substituten voorhanden zijn en dat de economische noodzaak tot het in voldoende mate ter beschikking zijn van grind voor de Vlaamse behoefte zich blijvend manifesteert. Het onderzoekscomité vergaderde vier maal; hoofdzakelijk m.b.t. de opvolging van onderzoekprojecten en een -opdracht, maar ook i.v.m. de resultatenrekening 2008, uitgavenbegroting 2009 en het meerjarenplan 2009-2011.

4.1 | Substitutieoptie

In uitvoering van zijn opdracht tot het ontwikkelen van grinds substituten lanceerde het onderzoekscomité de 'oproep tot projectvoorstellen'. Er werden zeven oproepen gepubliceerd.

Publicaties: 1ste oproep tot projectvoorstellen,
9 april 1999 – 31 mei 1999
1ste oproep tot projectvoorstellen bis,
2 juli 1999 – 27 september 1999
2de oproep tot projectvoorstellen,
15 oktober 2001 – 15 december 2001
3de oproep tot projectvoorstellen,
6 december 2002 – 30 april 2003
4de oproep tot projectvoorstellen,
28 november 2003 – 31 mei 2004
5de oproep tot projectvoorstellen,
9 juli 2004 – 31 mei 2005
6de oproep tot projectvoorstellen,
26 augustus 2005 – 31 mei 2006
7de oproep tot projectvoorstellen,
6 oktober 2006 – 15 december 2006

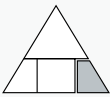
In totaal werden drieënvijftig voorstellen ontvangen, waarvan enkele tweemaal (*herindiening*). Daarvan leidden uiteindelijk slechts achttien dossiers tot een onderzoeksproject.

De evolutie in het selectieproces van de projectvoorstellen en de stand van zaken bij de goedgekeurde onderzoeksprojecten die in 2009 een behandeling kenden is opgenomen in bijlage 2.

Het resultaat van de reeds uitgevoerde gesubsidiëerde onderzoeksprojecten op het vlak van bereikte substitutie is beneden de verwachtingen.

In de meeste toepassingen kunnen grind en zand niet zomaar vervangen worden en zijn de secundaire materialen, bouw- en sloopafval geen alternatief zon-

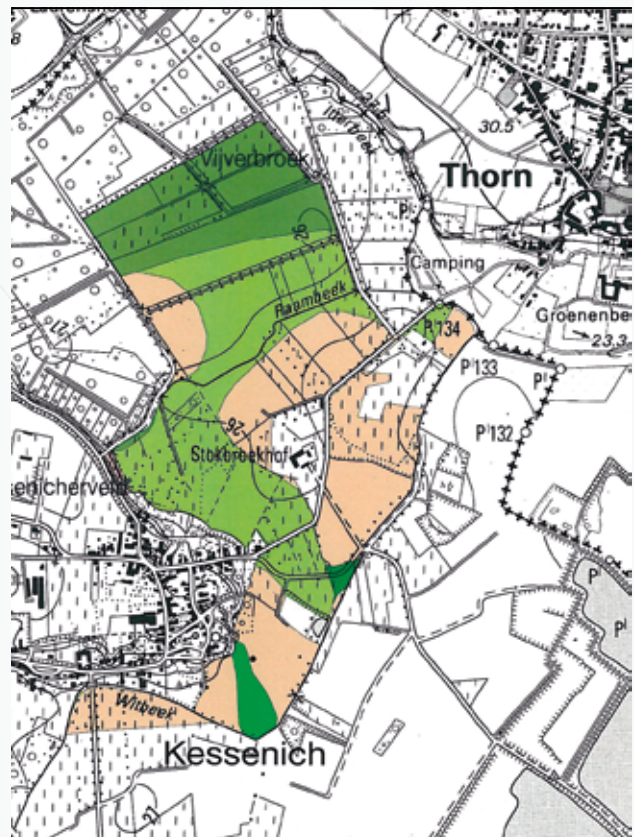

dermeer. Zelfs indien de recyclage van bouw- en sloopafval de 90% zou bereiken i.p.v. de huidige 85% en de laagwaardige toepassingen voor een miljoen ton worden omgezet in hoogwaardiger toepassingen, zal dit slechts in beperkte mate een alternatief vormen voor het gebrek aan grind en bouwzand. Het hergebruik van puingranulaten, de steenachtige fractie van bouw- en sloopafval, is dus reeds ruim in toepassing, maar de herwaardering naar hoogwaardiger toepassingen is niet vanzelfsprekend.

De premisse van substitutie, vervat in het grinddecreet, is in de praktijk slechts beperkt haalbaar met ca. 10% van de Limburgse grindwinning.

4.2 | Onderzoeksprojecten

46 Van de achttien opgestarte onderzoeksprojecten zijn er per einde 2009 elf uitgevoerd. Vier daarvan behaalden samen een substitutieresultaat van 45 250 ton. De overige zijn economisch niet haalbaar, houden een risico in of faalden.

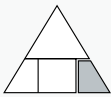

Afgesloten onderzoeksprojecten

1	Marmorith nv	BubbleDeck-vloerplaatsysteem	30 januari 2004
		Resultaat: economisch niet haalbaar	
2	Ipas nv	Hergebruik van granulaten uit zeezand van bouw- en sloopafval	11 december 2006
		Resultaat: gestopt zonder resultaat	
3	Ebema nv	Vervanging van grind door puin	2 juli 2007
		Resultaat: alhoewel niet volledig uitgevoerd, enkel in toepassing voor eigen puin	
4	Ebema nv	Inoxstaalslakken	2 juli 2007
		Resultaat: voortijdig stopgezet daar niet haalbaar wegens pop-out risico in eindproducten	
5	Marmorith nv	Airdeck® Kubusplaatvloer	27 augustus 2007
		Resultaat: Airdeck® werd gepatenteerd als monoliet vloersysteem en wordt succesvol toegepast	
6	Echo nv	Gebruik van betonpuin in productie van holle vloerelementen	26 november 2007
		Resultaat: alhoewel niet volledig uitgevoerd, wordt bedrijfseigen puin toegepast	
7	Edelbeton nv	Gebruik van de biologisch-mechanisch afgescheiden inerte fractie van huishoudelijk afval	14 mei 2008
		Resultaat: economisch en technisch niet haalbaar	
8	Edelbeton nv	Vervanging van grind in betonstenen door bodemassen van huisvuilverbranding	22 september 2008
		Resultaat: pop-out risico, bodemassen nog niet te gebruiken wegens te hoog aluminiumgehalte	
9	Belbag vzw	Haalbaarheidstudie Uitwerking Levende Grensmaas	2 maart 2009
		Resultaat: een win-winsituatie lijkt mogelijk waarbij grindwinning, beveiliging tegen overstromingen en ecologie samen kunnen profiteren. De haalbaarheid zal eerder bepaald worden door de wijze waarop de gronden voor projectrealisatie kunnen worden verworven.	
10	Grondzorg Limburg nv	Grind-en zandrecyclage uit grondverzetactiviteiten	11 mei 2009
		Resultaat: vergunningperikelen en gebrek aan geschikte gronden verhinderden de volledige uitvoering ondanks een verlenging met 12 maanden. Zeeftechnieken op grindhoudende materialen gaven een opbrengst van 50%, maar bijkomende bewerking is nodig mits commercieel haalbaar. Het ketenzorgsysteem werd softwarematig geïmplementeerd.	
11	Grondzorg Limburg nv	Marketingplan Grind- en zandrecyclage uit grondverzetactiviteiten	16 november 2009
		Resultaat: tengevolge externe factoren (crisis en dalend aanbod te stockeren niet verontreinigde gronden) terugvallend succes. Ontwikkelde marketingtools blijven inzetbaar in aangepaste strategie.	

Voor meer informatie betreffende deze projecten wordt verwezen naar de pagina 'Onderzoekscomité > Projecten' van www.grind-limburg.be. Zie ook bijlage 2.

Projecten in uitvoering

1	CVR nv	Twinmix innovatieproject	eindrapport
	(9 augustus 2007)		02/2010
	<i>Aanvaard uitstel van vier maanden</i>		
2	VITO nv	Geochemische modellen voor evaluatie van milieu-impact	eindrapport
	(9 juni 2008)		02/2010
3	OCW	Puinggranulaat ter vervanging van grind in betonwegenbouw	eindrapport
	(1 april 2008)		03/2010
	<i>Aanvaard uitstel van drie maanden</i>		
4	Belvi nv	Communicatie Airdeck® Thermo Plus	eindrapport
	(1 juli 2008)		03/2010
5	Metallo Chimique nv	Koperslakken als grindvervanger	eindrapport
	(1 oktober 2008)		06/2010
6	WTCB	Pop-outs in beton veroorzaakt door secundaire granulaten	eindrapport
	(1 oktober 2008)		06/2010
7	Enviro Challenge bvba	Ketenbeheer met technische en milieuhygiënische beoordeling van sloopobjecten, selectieve sloop en projectmatige recycling gericht op de productie van recyclinggranulaten als duurzaam grindsubstituut	eindrapport
	(1 augustus 2008)		07/2010
	<i>Aanvaard uitstel van drie maanden</i>		

De gebudgetteerde maximale subsidie bedraagt totaal € 2 319 160. Voor de goedgekeurde en afgeronde onderzoeksprojecten werd een subsidiebedrag van € 787 000 reeds uitgekeerd. De nog lopende projecten werden tot nu toe betoelaagd met ca. € 64 000.

4.3 | Studieopdrachten

4.3.1 | Gezondheidsimpact

De studie 'Gezondheidsimpact van het gebruik van secundaire granulaten in de productie-, constructie- en gebruiksfase' (dossier OC/GF/07-02) werd uitgevoerd door VITO nv en liep van augustus 2008 tot augustus 2009.

Deze studie moet een antwoord bieden voor de mogelijke impact op de gezondheid bij het verwerken van secundaire granulaten in bepaalde beton- of asfaltproducten, bij het aanwenden hiervan in een constructietoepassing en nadien bij het gebruiken van de constructie (*woning- en wegenbouw*). Welke mogelijke risico's worden dagelijks genomen indien we deze substituten gebruiken in plaats van natuurlijk grind in traditionele bouwproducten?

Door het evalueren van de mogelijke gezondheidsrisico's wordt het verantwoord hergebruik van secundaire granulaten onderzocht en draagt dit onderzoek zo bij tot het verantwoord recyclen van deze 'afvalstoffen' als bruikbaar alternatief voor granulaten.

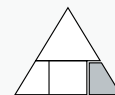
Het Vlaamse afvalbeleid¹ evolueert naar een duurzaam materiaalbeheer waarbij getracht wordt de milieudruk als gevolg van materiaalverbruik en -gebruik te verminderen. Het basisidee van een geïntegreerd beheer van materiaalketens is om in de mate van het mogelijke materiaalkringlopen in diverse productie- en consumptiepatronen maximaal te sluiten. Zo worden in Vlaanderen bijvoorbeeld secundaire granulaten

steeds vaker als grindvervanger gebruikt wat leidt tot een sterke vermindering van afvalstromen en tevens een spaarzamer gebruik van de beschikbare primaire grondstoffen. Specifiek voor betonproducten kan gesteld worden dat secundaire granulaten ongeveer 12% van de granulaten uitmaken die momenteel in Vlaanderen gebruikt worden.

Het VLAREA biedt reeds een wettelijk kader om deze valorisatie op een milieuverantwoorde manier door te voeren (*bescherming bodem en grondwater*). Hoewel er ook specifieke richtlijnen en normen van kracht zijn voor het garanderen van de veiligheid en gezondheid van werknemers (*Algemeen Reglement voor de Arbeids-*

¹ De Vlaamse Regering 2009-2014 – Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden

bescherming – ARAB), wordt de impact van het gebruik van secundaire grondstoffen op de productveiligheid voor de gebruikers (*na de constructiefase*) alsook de arbeidsveiligheid (*productie- en constructiefase*) zelden specifiek geëvalueerd door het ontbreken van een duidelijke methodologie.

Daarom werd, in opdracht van het Onderzoeksc comité, door VITO in samenwerking met WTCB en OCW een beslissingsondersteunende methodologie uitgewerkt om het veilig gebruik van secundaire granulaten in bouw- en wegenistoeepassingen met betrekking tot de humane gezondheid te kunnen evalueren. Hierbij werden de humane gezondheidsrisico's van het gebruik van bouwstoffen met secundaire granulaten, beschouwd tijdens 3 verschillende levensfasen, namelijk tijdens de productie van de bouwmaterialen, de constructiefase op de werf en de gebruiksfase in een woonomgeving. Gezien de samenstelling van de secundaire granulaten die momenteel gebruikt worden ligt de nadruk op de risico's ten gevolge van de blootstelling aan zware metalen in stof dat vrijkomt tijdens bewerkingen op deze bouwmaterialen. Het methodologisch kader werd ontwikkeld en getoetst aan een aantal gevalstudies en op basis van deze resultaten werd de potentiële humane gezondheidsimpact van het gebruik van secundaire granulaten als grindvervanger in kaart gebracht voor Vlaanderen.

Algemeen kan gesteld worden dat voor de onderzochte meetcases de gezondheidsimpact door het gebruik van secundaire granulaten in bouwtoepassingen minimaal was zolang gewerkt werd conform de richtlijnen voor inhaleerbaar en inadembaar stof (ARAB). Een aandachtspunt is echter wel het gehalte aan Cr6+ (*carcinogene vorm van chroom*) dat potentieel verhoogd kan zijn wat tot een licht verhoogd risico op kanker kan leiden bij systematisch en heel frequente blootstelling. Dit geldt vooral voor de gebruiksfase maar is in de praktijk ook mogelijk voor de productie- en constructiefase wanneer gebruik zou gemaakt worden van materialen met Cr-gehaltes hoger dan deze onderzocht in de huidige studie. Voor de secundaire granulaten met een hoog gehalte aan Cr wordt bijgevolg aangeraden de gezondheidsimpact in de gebruiksfase specifiek te evalueren. Het lijkt dan ook aangewezen om extra metingen aangaande effectieve Cr6+-gehaltes uit te voeren om dit risico verder in kaart te brengen.

Op Europees vlak zal in de toekomst ook het belang van gezondheidsaspecten van bouwmaterialen met emissies naar water, bodem én lucht verder onderbouwd worden. Dit gebeurt hoofdzakelijk via de actuele normalisatie werkzaamheden in CEN TC 351 "Beoordeling van vrijkomen van gevaarlijke stoffen" in het kader van de Bouwproductrichtlijn.

De huidige studie legt alvast de basis om ook in het Vlaamse beleid voor afval en secundaire grondstoffen de nodige aandacht te kunnen schenken aan de thematiek humane gezondheid, naast het reeds goed onderbouwde en vooruitstrevende beleid voor uitloging naar bodem en grondwater.

Naar aanleiding van de studiedag 'Van afval tot bouwproduct: knelpunten, oplossingen en praktijkvoorbeelden' georganiseerd door de Vlaamse Confederatie Bouw op 30 november 2009, werd van deze gelegenheid

gebruik gemaakt om over deze studie te rapporteren naar een gerichte doelgroep.

Het onderzoeksc comité overlegt nog over verdere aangewezen verspreiding van informatie.

4.3.2 | Effectiviteit oproep tot projectvoorstellen

Het onderzoeksc comité wenst te onderzoeken wat het substitutiepotentieel van uitgevoerde onderzoeksprojecten reëel en concreet betekent. Is dit potentieel effectief realiseerbaar en wat zijn de knelpunten (*technisch, economisch, ecologisch, ruimtelijke ordening, markt ...*).

Het onderzoeksc comité stelde een bestek op (OC/GF/08-01) om dit als uit te voeren studie te kunnen aanbesteden. De inspectie van financiën verleende een gunstig advies op 29 januari 2008.

Het onderzoeksc comité oordeelde het aangewezen om de uitvoering van het dossier uit te stellen tot alle onderzoeksprojecten afgesloten zijn. De administratieve afhandeling wordt opnieuw gestart in maart 2010, om de studie te laten lopen van oktober 2010 tot en met april 2011 (*bijlage 5*).

Gelet op het belang van deze studie zullen de bevindingen en conclusies hiervan gerapporteerd worden op een symposium.

4.4 | Symposium 2011

Ten einde zijn taak zoals omschreven in het grinddecreet af te ronden en om op een gepaste wijze te communiceren over de al of niet bereikte resultaten voorziet het onderzoeksc comité in de organisatie van een symposium in de loop van 2011 (*bijlage 5*). Bij deze gelegenheid zal een evaluatie opgemaakt worden van de geleverde inspanningen en de verrichte onderzoeken die moesten leiden tot een vervanging of besparing van natuurgrind en in welke mate dit ook mogelijk is gebleken.

5 | College van voorzitters

Het college van voorzitters staat in voor het optimaliseren van de coördinatie tussen het grindcomité en de subcomités. Het wordt bijeen geroepen telkenmale de noodzaak daartoe zich voordoet.

Het college vergaderde op 4 februari 2009 met betrekking tot het innemen van een standpunt naar aanleiding van de impasse die ontstond inzake de logistieke ondersteuning van het grindcomité en de subcomités wegens een negatief advies van de inspectie van financiën aangaande de gunning van drie raamovereenkomsten. Op advies van de voorzitters stelde het grindcomité de POM-Limburg voor de reeds lopende overeenkomst meteen op te zeggen en de opnieuw ontstane vacatures publiek open te stellen.

6 | Het grindblad

Alle uitvoerbare beslissingen van het Grindfonds, het grindcomité en zijn drie subcomités worden gepubliceerd in een gespecialiseerd 'Grindblad'. Dit periodiek, opgezet om maandelijks te verschijnen, hetgeen gewijzigd werd in het uitvoeringsbesluit van 27 sep-

tember 2002 tot wijziging van het besluit van 20 juli 1994 naar eenmaal per kwartaal, kwam negenendertig maal uit sinds het in voege treden van het grinddecreet, waarvan vier nummers in jaargang 2009.

- 1 Nummer 36 van maart 2009
- 2 Nummer 37 van juni 2009
- 3 Nummer 38 van september 2009
- 4 Nummer 39 van december 2009

De vier comités samen namen negenentachtig uitvoerbare beslissingen en verleenden vier adviezen. Voor het overige waren er zeven interne opdrachten, afspraken of standpunten.

Het grindblad is de officiële informatiebron voor de betrokkenen uit de sector en andere belangstellenden. Om iedereen die het wenst de gelegenheid te geven om van de beslissingen van de comités, relevante informatie en publicaties kennis te nemen, ligt het grindblad ter inzage bij een dienst van het gemeentebestuur van elke grindgemeente, de zetel van het Grindfonds, de zetel van het grindcomité en wordt het verstuurd naar zowat tachtig abonnees.

Het kan ook geraadpleegd worden op de pagina 'Grindfonds > Grindblad' van www.grind-limburg.be.

Tegen elke beslissing van het grindcomité of een subcomité kan beroep worden ingediend bij de Vlaamse regering binnen een termijn van dertig dagen na bekendmaking van de bestreden beslissing.

LOGISTIEK

III. LOGISTIEKE ONDERSTEUNING GRINDCOMITE EN SUBCOMITES

1 | Grindcel

Het grinddecreet van 14 juli 1993 regelt de grindwinning in de provincie Limburg en bepaalt dat deze eindig is. Voor de uitvoering van de doelstellingen zijn vier comités opgericht. Elk comité behandelt zijn specifieke materie.

- Het overkoepelend Grindcomité coördineert en ziet toe op de afbouw van de nog mogelijke grindontginning.
- Het Herstructureringscomité staat in voor de herinrichting van ontgonnen grindgebieden.
- Het Sociaal comité staat borg voor de sociale begeleiding van de werknemers die hun baan verliezen ten gevolge van het grinddecreet.
- Het Onderzoekcomité gaat op zoek naar grindvervangende granulaten en ondersteunt de commercialisering.

Voor de materiële voorbereiding en de uitvoering van hun beslissingen doen het Grindcomité en de subcomités overeenkomstig artikel 13 van het grinddecreet sinds 1995 een beroep op de GOM-Limburg, met als rechtsopvolger vanaf 1 juni 2006 de POM-Limburg¹.

Een reorganisatie van dienstverlening naar de comités resulteerde in 2002 tot de oprichting en implementatie van de grindcel. Hiervoor is een overeenkomst voor logistieke ondersteuning tussen het Grindcomité en de GOM-Limburg afgesloten. De medewerkers zijn gedetacheerd naar de respectieve comités die handelen met rechtspersoonlijkheid, elk voor zijn eigen specifieke decretale opdrachten. De

¹ Decretale overheidshervorming, 7 mei 2004

cel adviseert de diverse comités en de overheid bij de uitvoering van de taken en het beleid, tevens staat zij in voor de technische en administratieve dienstverlening aan het Grindcomité en de subcomités.

Wegens de uitdiensttreding van drie personen (2,6 VTE) in 2007 daalde de personeelbezetting naar nog drie medewerkers. Een POM-medewerker werd halftijds ingeschakeld voor de administratieve ondersteuning. Door een beperkt perspectief en de penurie op de arbeidsmarkt konden drie vacante functies lange tijd niet meer ingevuld worden. De logistieke ondersteuning van de werking van het grindcomité en zijn subcomités kwam hiermee erg onder druk, waardoor overwerk en uitstel van verlof noodzakelijk waren.

Uiteindelijk werden na een nieuwe werfingsronde twee nieuwe medewerkers deeltijds in dienst genomen.

Als gevolg van het aflopen van het Grinddecreet en de intussen verminderde activiteit van drie comités zijn nu nog vijf personen in dienst, goed voor 4,25 VTE.

III. LOGISTIEKE ONDERSTEUNING GRINDCOMITÉ EN SUBCOMITES

Het sociaal comité doet beroep op het Sociaal Fonds voor de grind- en zandgroeven (*fonds voor bestaanszekerheid van de sector*), dat aanvragen i.v.m. het sociaal begeleidingsplan onderzoekt en ter beslissing voorlegt aan het sociaal comité. Het staat ook in voor de uitbetaling van goedgekeurde dossiers, onder toezicht van het Grindfonds.

Twee overeenkomsten voor onbepaalde duur regelen de goede werking:

- de eerste i.v.m. de logistiek is afgesloten door het grindcomité met het Sociaal Fonds
- de tweede (*regeling van de voorschotten*) tussen het Grindfonds en het Sociaal Fonds.

T.g.v. het tweede wijzigingsdecreet moet rekening gehouden worden met een nieuwe uitvoeringstermijn voor de realisatie van de globale productiequota. Door het programmadecreet 2007 (*artikel 43*) kunnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning in de vergunde grindwinningsgebieden nog bijkomende grindhoeveelheden ontgonnen worden. De werking van het grindcomité en de subcomités, maar ook aansluitend de logistieke ondersteuning door de grindcel loopt nu door tot einde 2011 (*zie punt 1.1*).

2 | Onteigeningen en concessies

Vergunningen voor de exploitatie van grind in nieuwe grindwinningsgebieden kunnen slechts worden verleend nadat de POM-Limburg, als

rechtsopvolger van de GOM-limburg, de eigendom heeft verworven van het betrokken gebied en met de exploitanten een concessieovereenkomst heeft afgesloten. Artikel 17, § 3 van het grinddecreet bepaalt dat de POM de eigendom verwerft bij aankoop of onteigening, op bindend advies van het Grindcomité, van de in de gewijzigde gewestplannen aangeduide reservegebieden die zich in de provincie Limburg bevinden, alsmede de voor de herinrichting benodigde randzones. Voor de afwikkeling van deze taken is een dienstenovereenkomst afgesloten tussen het Grindcomité en de POM-Limburg.

De GOM was al sinds het begin van de jaren tachtig eigenaar en concessieverlener van het berggrindwinningsgebied 'Mechelse Heide' te Maasmechelen. Door het grinddecreet zijn daar het grindwinningsgebied Boterakker te Kinrooi en Meerheuvel te Dilsen-Stokkem bijgekomen.

De procedure voor de berggrinduitbreidingsgebieden G1, G2 en G3 is nog lopend.

Het grindwinningsgebied Boterakker te Kinrooi werd in 2009 overgedragen aan de gemeente.

FINANCIËN

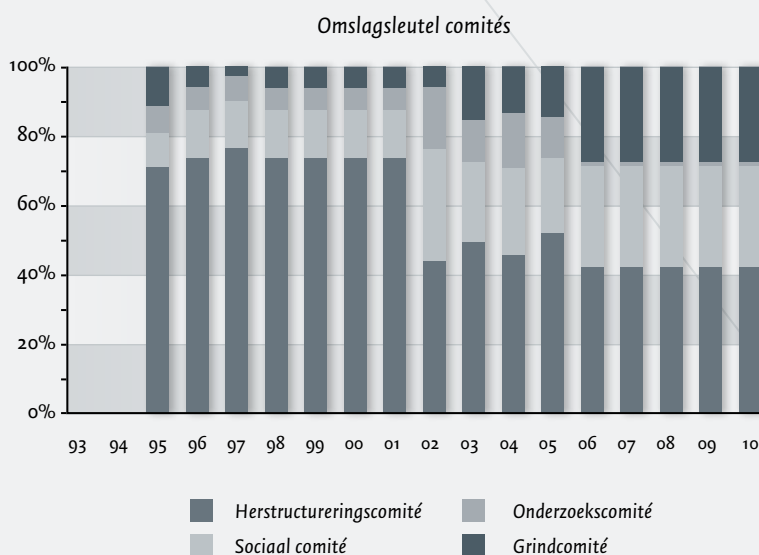

IV. FINANCIËN

1 | Omslagsleutel

Overeenkomstig artikel 5 van het grinddecreet van 14 juli 1993 bepaalt de Vlaamse regering elk jaar de omslagsleutel tot aanwending van de middelen voor het daaropvolgende begrotingsjaar voor de werkingsterreinen van de in artikel 4 bedoelde grindcomités.

Essentieel bij de toewijzing van werkingsmiddelen aan de comités is de vaststelling van de relatieve waarde van de omslagsleutel volgens de welke de inkomsten van het betrokken begrotingsjaar versleuteld worden naar de respectieve comités. De Vlaamse regering stelt de omslagsleutel van jaar tot jaar vast binnen een door het grinddecreet vastgelegd regelbereik en dit nadat zij hiervoor van het grindcomité een advies heeft bekomen.

De som van de toewijzingspercentages van de vier comités kan daarbij de 100 % uiteraard niet overschrijden. De behoefte aan middelen voor elk comité heeft niet dezelfde spreiding in de tijd. Het ene comité heeft zijn kredieten vooral in de beginfase nodig, het andere comité daarentegen heeft vooral uitgaven te dekken in de eindfase. Het sociaal comité moet er rekening mee houden dat uitbetalingen overeenkomstig het sociaal begeleidingsplan door kunnen lopen tot zelfs in 2024¹, dit is dus lang na de stopzetting van de grinduitbating, nu voorlopig voorzien in 2009 voor de vallei en 2011 voor de berg.

Door het decreet van 6 juli 2001 houdende wijziging van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning wordt de uitvoering van de herinrichting van de grindwinningsgebieden anders geregeld. Vanaf de inwerkingtreding van het waarborgsysteem staan de aangesloten quotumhouders zelf in voor het 'afwerken' van de grindgebieden. Dit heeft als gevolg dat de uitgaven

¹ Einddatum ontginning quota en af te dekken periode voor sociale begeleiding van de op dat ogenblik 50-jarige werknemers.

van het herstructureringscomité ingrijpend daalden en dat de grindheffing en de omslagsleutel dienovereenkomstig aangepast werden in 2001 (bijlage 4).

Het grindcomité in vergadering op 7 oktober 2009, adviseerde het behoud van de omslagsleutel 2009 zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 5 december 2008 als omslagsleutel 2010:

		regelrange
• herstructureringscomité	45,0 %	40 – 50 %
• sociaal comité	28,0 %	30 – 40 %
• onderzoeksc comité	0,6 %	10 – 20 %
• grindcomité	26,4 %	1 – 10 %

Ten gevolge van het tweede wijzigingsdecreet moet rekening gehouden worden met een nieuwe uitvoeringstermijn voor de realisatie van de globale productiequota. Door het programmadecreet 2007 (artikel 43) kunnen in het kader van zuinig ruimtegebruik en de uitvoering van het principe van optimale ontginning in de vergunde grindwinningsgebieden nog bijkomende grindhoeveelheden ontgonnen worden. De werking van het grindcomité en de subcomités, maar ook aansluitend de logistieke ondersteuning door de grindcel loopt nu door tot einde 2011 (zie punt II 1.1).

De omslagsleutel voor het begrotingsjaar 2010 werd bij besluit van de Vlaamse regering van 11 december 2009 vastgesteld en gepubliceerd op 29 december 2009. De Vlaamse regering volgde het advies van het grindcomité. Het besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2010.

2 | Heffingscoëfficiënt

De grindheffing waarvan het basisbedrag per subsector werd vastgelegd in het decreet van 14 juli 1993 is jaarlijks aanpasbaar door inwerking van de heffingscoëfficiënt.

Artikel 15, § 5 van het grinddecreet van 14 juli 1993 bepaalt dat de heffingscoëfficiënt jaarlijks wordt aangepast in het kader van de afbouw van de grindwinning en de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen. De voor een begrotingsjaar toepasselijke heffingscoëfficiënt wordt bij besluit van de Vlaamse regering bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad vóór 1 januari van het betrokken begrotingsjaar.

De regering wint vooraf het advies in van het grindcomité.

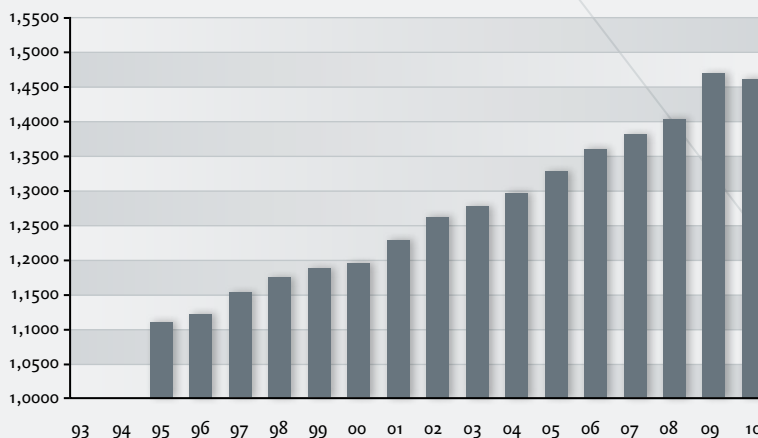
Twee factoren beïnvloeden een eventuele aanpassing van de heffingscoëfficiënt:

- de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen (oktober);
- een aanpassing in het kader van de afbouw van de grindwinning.

De eerste factor is onafhankelijk van de sector, de tweede daarentegen is inherent verbonden met de uitvoering van het grinddecreet.

Overeenkomstig art. 9, 6° van het grinddecreet heeft het grindcomité tot opdracht de ontwikkeling en voortdurende actualisering van een globaal en coherent beleidsplan ter verwezenlijking van de in het grinddecreet bepaalde doelstellingen. De beleidsplannen van de subcomités maken dus deel van het geheel uit, dat bovendien samenhangend moet zijn. Het tijdplan in het kader van een aantal bepalingen of activiteiten vastgelegd in het grinddecreet voorziet dat het grindcomité elk jaar een advies geeft over de aanpassing van de heffingscoëfficiënt in functie van de afbouw van de grindwinning. Bij het beheer van het Grindfonds houdt de Vlaamse regering immers rekening met de adviezen van het grindcomité.

Evolutie heffingscoëfficiënt

Het beleidsplan wordt o.m. geconcretiseerd in de opstelling van een vooruitziend, inzichtelijk en geïntegreerd financieel meerjarenplan over de periode resulterend uit het grinddecreet, en wordt uitgewerkt met een getrouwe weergave van rationeel ingeschatte ontvangsten uit heffingen en bestedingen voortvloeiend uit de maatregelen tot verwezenlijking van de doelstellingen van het grinddecreet.

Bij de opstelling van de geactualiseerde begroting wordt rekening gehouden met:

- de ontginning van de globale sectorale productiequota en excès tonnage tegen 2009;
- verlengde werking van het grindcomité, de subcomités en de grindcel tot einde 2011.

Nadat de respectieve comités hun meerjaren uitgavenbegroting 2009 goedkeurden, keurde het grindcomité op 7 oktober 2009 het geactualiseerd meerjarenplan van het grindcomité en de subcomités goed. Op basis hiervan adviseerde het grindcomité een afwijking van artikel 15, § 5 van het grinddecreet toe te staan om conform de geest van het decreet,

aangezien er geen decretale bestemming is voor een begrotingsoverschot dat oploopt tot € 10,8 miljoen, een evenwicht tussen uitgaven en inkomsten na te streven en de heffingscoëfficiënt 2010 terug te brengen tot 1.

Hierbij is in overweging genomen dat:

- het Grindfonds zelfbedruipend is, hetgeen inhoudt dat er een evenwicht is tussen uitgaven en inkomsten. De heffingscoëfficiënt heeft hierin een sturende functie.
- door het wettelijk bepaald inkomstenmechanisme van productiequota, grindheffing en heffingscoëfficiënt het Grindfonds over meer middelen zal beschikken dan noodzakelijk voor de invulling van de voorziene uitgaven overeenkomstig de opdracht van de comités.

De heffingscoëfficiënt voor het jaar 2010 werd bij besluit van de Vlaamse regering van 11 december 2009 vastgesteld en gepubliceerd op 29 december 2009. Het besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2010. De heffingscoëfficiënt 2010 bedraagt 1,4600.

3 | Overzicht van de rekeningen – Jaarrekening Grindfonds

Vanaf 2004 moet conform de Europese richtlijnen het ESR-rekeningstelsel gevolgd worden. De rekening van het Grindfonds wordt derhalve niet meer opgesplitst naar de comités (vier rekeningen), maar wel op basis van de ESR-classificatie (negen rekeningen).

Voor de rapportage van de financiële gegevens van het grindcomité en de subcomités werd beroep gedaan op informatie verstrekt door het Grindfonds. Deze opstelling wijst uit dat de gegevens niet geschikt zijn op het niveau van de comités, daar kostenallocaties niet gelijklopend zijn tussen de boekhouding van het Grindfonds en de werking van de comités overeenkomstig het grinddecreet (aanwending van de middelen cf. omslagsleutel). Buiten de wettelijke voorstelling moet dus een tweede, extracomptabele opstelling bijgehouden worden die de toestand per comité weergeeft.

Het is derhalve nodig een aangepaste parallelle boekhouding te voeren met juiste toewijzing van inkomsten en uitgaven naar een van de vier kostenplaatsen (comités). Daar deze voor het boekjaar 2009 niet voorhanden is, moest derhalve een reconstructie

IV. FINANCIËN

uitgevoerd worden die een weergave is van de resultatenrekening 2009 van de werkmiddelen per comité.

Beknopt wordt hieronder na reconstructie de globale financiële toestand en deze van de comités per 31 december 2009 in € 1 000 weergegeven.

	OC	SC	HC	GC	GF
Beginsaldo 2008	3 629	7 915	15 162	1 648	28 354
Inkomsten uit heffingen	6	263	384	248	865
Intresten	12	571	918	538	2 040
Uitgaven	759	1 640	336	254	2 990
Verschilrekening					301
Eindsaldo 2008	2 888	7 109	16 092	2 180	28 570
Rekeningsaldo SF		450			

In de tabellen kunnen de totalen als gevolg van afrondingen afwijken van de som van de rubrieken.

Verklaring bij bovenstaande tabellen:

OC = Onderzoekscomité

SC = Sociaal Comité

HC = Herstructureringscomité

GC = Grindcomité

GF = Grindfonds

SF = Sociaal Fonds

4 | Overzicht 1994-2009

		OC	SC	HC	GC	GF
Grindheffing	€ 1 000	4 900	11 989	54 885	4 869	76 645
Toelagen	€ 1 000			7 895		7 895
Intresten	€ 1 000	356	1 676	5 077	1 175	8 285
Uitgaven	€ 1 000	2 369	6 557	43 870	3 865	56 661

In de tabellen kunnen de totalen als gevolg van afrondingen afwijken van de som van de rubrieken.

BIJLAGEN

OVERZICHT DOSSIERS 2009									
Volgnr.	Dossiernr.	Datum		Onderwerp	Aard	Stand van zaken		In behandeling	
		aanvraag	indiening			akkoord	uitvoering		
1	GC/PRES/0901		31.03.2009	Presentiegelden 1ste kwartaal 2009	uitbetaling				
2	HC/GF/09-01	12.03.2009	02.04.2009	1 Herstelwerken uitrusten Heerenlaak	toewijzing/financiering	18.05.2009	15.09.2009		
3	GC/PRES/092		18.06.2009	Presentiegelden 2de kwartaal 2009	uitbetaling				
4	GC/PRES/093		05.10.2009	Presentiegelden 3de kwartaal 2009	uitbetaling				
5	GC/KAB/09-02	07.10.2009	08.10.2009	2 Omslagsleutel 2010	advies	11.12.2009	29.12.2009		
6	GC/KAB/09-03	07.10.2009	08.10.2009	3 Heffingscoëfficiënt 2010	advies	11.12.2009	29.12.2009		
7	HC/GF/09-04	28.09.2009	28.10.2009	4 Audiovisuele periscopen	toewijzing/financiering	14.12.2009		lopend	
8	OC/GF/09-05	16.11.2009		Actualisatie infostand CeDuBo	onderhandelingsopdracht			lopend	
9	GC/PRES/094		15.12.2009	Presentiegelden 4de kwartaal 2009	uitbetaling				

<p>Legenda</p> <p>GC : grindcomité HC : herstructureringscomité SC : sociaal comité OC : onderzoekcomité</p>	<p>GF : Grindfonds SF : Sociaal Fonds KAB : kabinet POM : Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij</p>
--	--

Overzicht van in 2009 behandelde onderzoeksprojecten

Onderzoekscomité (stand op 1 december 2009)

Nr	Bedrijf	Oproep	Ingediende projectvoorstellen: (in)actief	IN		Status		vervaldag	1e fase	Substitutie (ton/jaar)		
				stap	OC	OC	potentieel			resultaat		
27	Belvi	6	Airdeck bis	vraag OC naar bijkomende inlichtingen	31.05.2006	0	19.06.2006					
					14.12.2006	0	15.01.2007	afgewezen	12.000			
					03.05.2007	1	05.03.2007	herzien				
OC/GF/08-05		7	Airdeck Thermo Plus	aangepast projectvoorstel verslag experts uitgebreid dossier vraag OC naar bijkomende inlichtingen	11.06.2007	1	09.05.2007	naar experts				
					16.10.2007	2	11.06.2007	voorw. OK				
					07.01.2008	2	26.11.2007	naar experts				
					21.02.2008	2	16.01.2008	naar experts				
					31.07.2009	3	28.01.2008	aanvaard				
					04.08.2009	3	27.02.2008	aanvaard				
						3	01.07.2008	01.08.2009				
20	Grondzorg Limburg	4	Grind- en zandrecyclage uit grondverzetactiviteiten	verslag experts herindiening verslag experts uitgebreid dossier verslag experts vraag OC naar bijkomende inlichtingen	27.05.2004	0	16.06.2004	naar experts	44.500			
					05.08.2004	1	30.08.2004	afgewezen				
					21.12.2004	0	22.12.2004	naar experts				
					17.01.2005	1	03.02.2005	goedgekeurd				
					07.06.2005	2	27.06.2005	naar experts				
					19.07.2005	2	19.09.2005					
					14.10.2005	2	17.10.2005					
					05.12.2005	2	14.11.2005	goedgekeurd				
						2	12.12.2005					
					OC/GF/05-18		6	Marketingplan: grind- en zandrecyclage uit grondverzetactiviteiten	melding externe knelpunten verzoek uitstel met 12 m wegens overmacht annex overeenkomst EINDVERSLAG	28.02.2007	3	02.03.2006
	3											
	3	28.02.2007	28.02.2007									
	3	09.05.2007	aanvaard									
	3	26.11.2007	kennisname									
	3	27.02.2008	toegestaan									
25	OC/GF/07-04	6	Marketingplan: grind- en zandrecyclage uit grondverzetactiviteiten	verslag expert verslag expert uitgebreid dossier verslag experts overeenkomst tussentijds rapport	02.04.2009	3	27.02.2008	aanvaard			6.250	
					02.03.2006	0	06.03.2006	naar experts				
					13.04.2006	0	19.04.2006	goedgekeurd				
					09.06.2006	1	19.06.2006	naar experts				
					27.10.2006	2	11.12.2006	uitgesteld				
					05.02.2007	2	12.02.2007	goedgekeurd				
	2	05.03.2007										
	3	09.08.2007										
	3	22.09.2008	09.09.2008									

21	4 5	EINDVERSLAG Haalbaarheidstudie Uitwerking Levende Grensmaas verslag experts uitgebreid dossier beoordeling niet mogelijk actualisatie dossier verslag experts vraag OC naar bijkomende inlichtingen vraag OC naar bijkomende inlichtingen	09.10.2009 28.05.2004 13.08.2004 21.12.2004 21.02.2005 23.06.2005 02.08.2005	3 0 1 2 2 2 2 2 2 2 2 2 3 3 3 3 3	16.11.2009 16.06.2004 30.08.2004 22.12.2004 03.02.2005 11.04.2005 27.06.2005 19.09.2005 17.10.2005 14.11.2005 12.12.2005 30.01.2006 06.03.2006 19.06.2006 25.09.2006 15.01.2007 16.01.2008 28.01.2008 02.03.2009	aanvaard naar experts goedgekeurd naar experts oproep 5! actualisatie! naar experts vergadering! vergadering! afwachten afwachten goedgekeurd akkoord verdaagd aanvaard aanvaard		
26	5	EINDVERSLAG Ecobeton: Ketenbeheer door selectieve sloop in combinatie met mobiele recycling verslag experts uitgebreid dossier verslag experts mail Enviro: vraag voor uitstel van 4 weken uitgebreid dossier verslag experts overeenkomst tussentijds rapport annex overeenkomst EINDVERSLAG	23.02.2006 19.04.2004 25.08.2006 23.10.2006 26.01.2007 18.06.2007 20.08.2007 10.10.2007 07.09.2009 07.09.2009 01.06.2006 22.08.2006 15.09.2006 07.12.2006 14.02.2007 09.09.2008 30.09.2009	0 1 2 2 2 2 2 2 2 3 3 3 3 3	06.03.2006 19.04.2004 25.09.2006 23.10.2006 11.06.2007 02.07.2007 27.08.2007 08.10.2007 26.11.2007 01.08.2008 21.09.2009 21.09.2009 01.10.2009	naar experts goedgekeurd naar experts henwerken! ingetrokken herindiening toegestaan naar experts verdaagd aanvaard 01.09.2009 toegestaan 3 m 01.07.2010 samenvoegen! naar experts goedgekeurd terug splitsen! uitgesteld naar experts goedgekeurd 09.09.2008 toegestaan 4 m		
29	6	CVR Grindbesparende maatregelen: Twinmix innovatieproject samenvoeging verslag experts uitgebreid dossier uitgebreid dossier verslag experts overeenkomst tussentijds rapport verzoek uitstel 4 m	01.06.2006 22.08.2006 15.09.2006 07.12.2006 14.02.2007 09.09.2008 30.09.2009	0 0 1 2 2 2 3 3 3	19.06.2006 25.09.2006 23.10.2006 12.12.2006 15.01.2007 05.03.2007 09.08.2007 22.09.2008 16.11.2009	samenvoegen! naar experts goedgekeurd terug splitsen! uitgesteld naar experts goedgekeurd 09.09.2008 toegestaan 4 m	17.500	35.000

Onderzoekscomité (stand op 02.03.2009)		Overzicht evolutie projectvoorstellen										
Nr	Bedrijf	Oproep	Ingediende projectvoorstellen: (in)actief	IN			Status		vervaldag	1e fase	Substitutie (ton/jaar)	
				IN	stap	OC	potentieel	resultaat				
39	Metallo Chimique	7	Koperslakken als grindvervanger annex overeenkomst EINDVERSLAG verslag experts vraag uitstel uitgebreid dossier uitgebreid dossier vraag OC naar bijkomende inlichtingen verslag experts vraag OC naar bijkomende inlichtingen werkbezoek expert overeenkomst tussentijds rapport EINDVERSLAG	13.12.2006 12.04.2007 20.09.2007 08.11.2007 03.01.2008 15.02.2008 07.04.2008 22.05.2008 30.10.2009	3 3 0 1 2 2 2 2 2 3 3 3	15.10.2009 12.02.2007 09.05.2007 08.10.2007 26.11.2007 16.01.2008 28.01.2008 27.02.2008 08.04.2008 23.06.2008 01.10.2008 16.11.2009	09.02.2010 naar experts voorw. OK 16.09.2007 12.11.2007 naar experts goedgekeurd 31.10.2009 31.05.2010			108.000		
41	VITO	7	Geochemische modellen voor evaluatie van milieu-impact van gebruik van grindvervangers	15.12.2006	0 0 0 0 0 0	12.02.2007 05.03.2007 26.03.2007 09.05.2007 11.06.2007 02.07.2007	uitgesteld verdaagd verdaagd verdaagd verdaagd naar experts			799.000		
	OC/GF/08-06		verslag experts uitgebreid dossier verslag experts overeenkomst tussentijds rapport EINDVERSLAG	08.08.2007 18.01.2008 22.02.2008 09.07.2009	1 2 2 3 3 3	27.08.2007 28.01.2008 27.02.2008 09.06.2008 21.09.2009	aanvaard naar experts aanvaard 09.07.2009 09.02.2010					
42	OCW	7	Puingranulaat ter vervanging van grind in betonwegenbouw	15.12.2006 27.04.2007 17.09.2007 23.11.2007	0 1 2 2 3	12.02.2007 09.05.2007 08.10.2007 26.11.2007 01.04.2008	naar experts voorw. OK naar experts aanvaard			300.000		
	OC/GF/08-03		tussentijds rapport verzoek uitstel 3 m annex overeenkomst EINDVERSLAG	11.05.2009 21.09.2009	3 3 3 3	11.05.2009 21.09.2009 01.10.2009	01.05.2009 toegestaan 3 m					
44	WTCB	7	Pop-outs in beton veroorzaakt door secundaire granulaten	15.12.2006 11.04.2007 14.09.2007	0 1 2 2	12.02.2007 09.05.2007 08.10.2007 26.11.2007	naar experts voorw. OK naar experts verdaagd			idem PV/7-41		

OC/GF/08-07	verslag experts vraag OC naar bijkomende inlichtingen vraag OC naar aanvullende informatie overeenkomst tussentijds rapport EINDVERSLAG	13-12-2007 31.01.2008 12.03.2008 16.12.2009	2 2 2 2 3 3 3 3	16.01.2008 28.01.2008 27.02.2008 08.04.2008 01.10.2008 16.11.2009 18.01.2010	verdaagd aanvaard 01.11.2009 01.06.2010	74.000	1.340.000	6.250
Subtotaal								

In het totaalcijfer van de potentiële grinds substitutie zijn dubbelstellingen wegens overlapping van de projecten niet uitgesloten. Nadat de werkelijke resultaten bekend zijn kunnen deze uitgezuiverd worden. De studie 'Effectiviteit oproep tot projectvoorstellen' zal hierover uitsluitsel geven (zie 4.3.2 van dit jaarverslag).

Legenda Stap

- 0 ingediend dossier
- 1 na controle experts
- 2 uitgebreid dossier
- 3 in uitvoering

BIJLAGE 3

Omslagsleutels tot aanwending van de middelen van het Grindfonds (grinddecreet, art. 5)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Bereik	
	%																			
Herstructureeringscomité	-	-	72,222	75,0	79,3	75,2	75,2	75,2	75,2	75,2	46,9	48,9	54,1	45,0	45,0	45,0	45,0	45,0	45,0	40-50
Sociaal comité	-	-	11,111	15,0	13,0	14,6	14,6	14,6	14,6	14,6	32,0	25,7	21,4	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	30-40
Onderzoekscomité	-	-	6,111	5,0	5,5	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	17,7	14,1	10,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	10-20
Grindcomité	-	-	10,555	5,0	2,2	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	3,4	13,2	11,3	13,8	26,4	26,4	26,4	26,4	26,4	1-10
Wijzigingsdecreet 6 juli 2001																				

Heffingscoëfficiënt (grinddecreet, art. 15, § 4)

1,0000	1,0000	1,1141	1,1277	1,1554	1,1705	1,1806	1,1960	1,2316	1,2606	1,2769	1,2971	1,3285	1,3613	1,3778	1,4087	1,4752	1,4609
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Grindheffing (grinddecreet, art. 15, § 4)

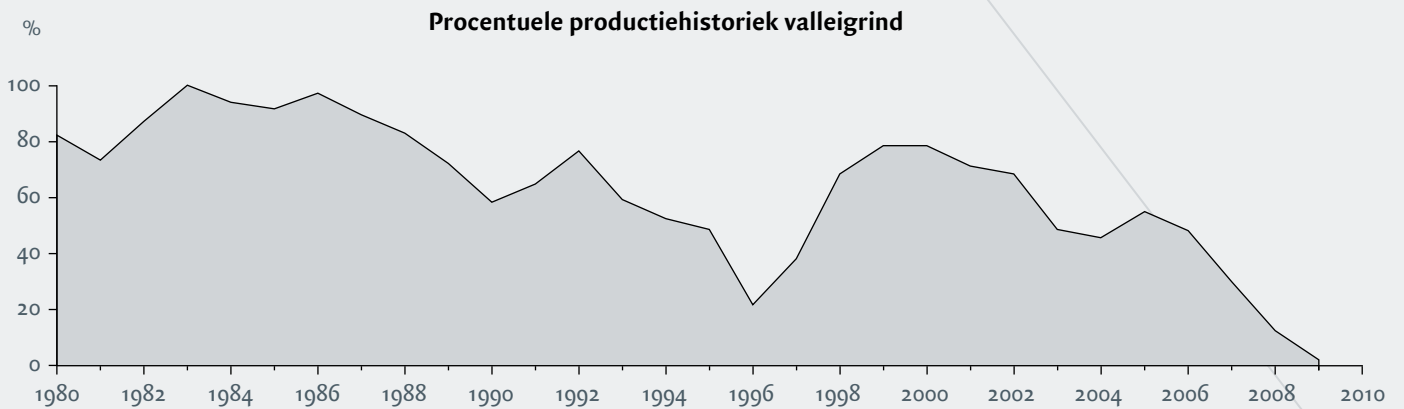
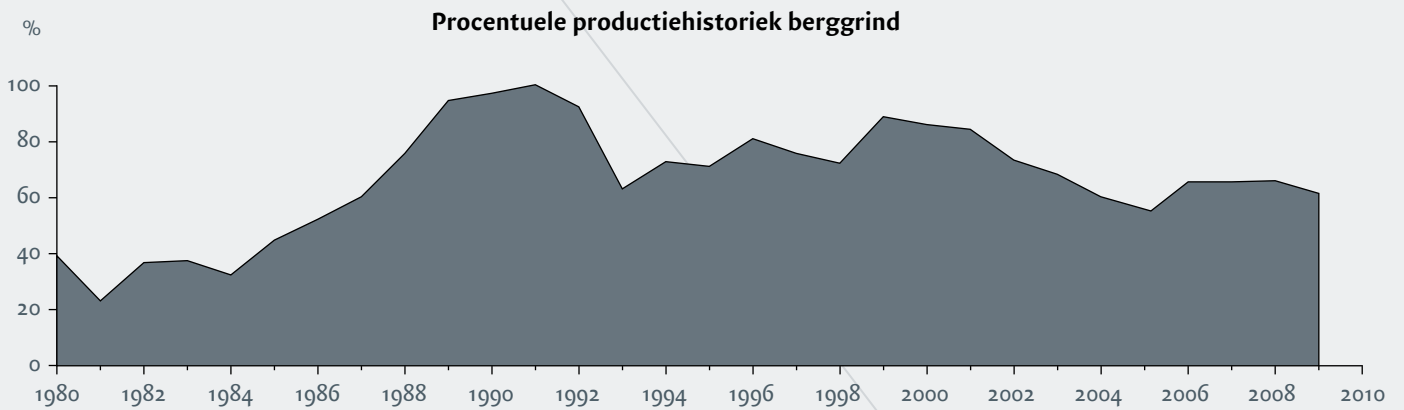
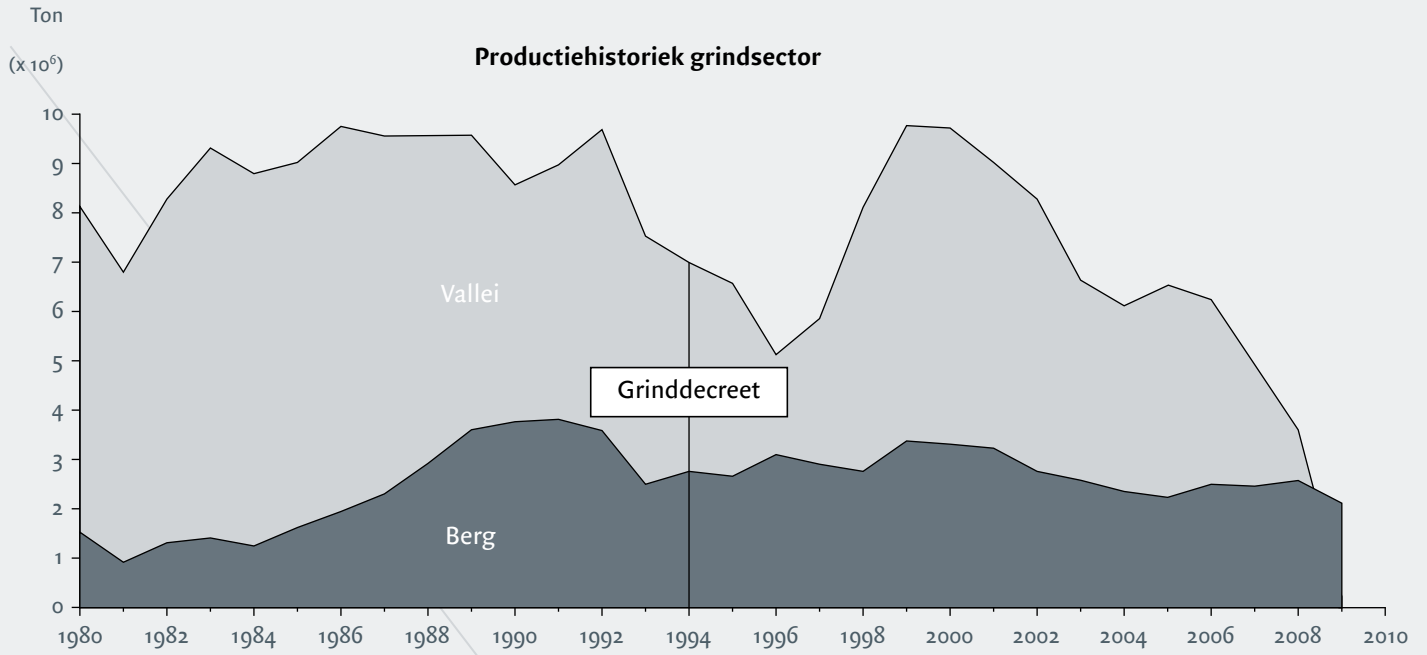
	BEF / ton																			
	€ / ton																			
1993	50,00	50,00	55,7050	56,3850	57,7700	58,5250	59,0300	59,8000	61,5800	63,0300										
	35,00	35,00	38,9935	39,4695	40,4390	40,9675	41,3210	41,8600	43,1060	44,1210										
2001	0,42										0,5295	0,5363	0,5448	0,5580	0,5717	0,5787	0,5917	0,6196	0,6136	
	0,29										0,3656	0,3703	0,3762	0,3853	0,3948	0,3996	0,4085	0,4278	0,4237	

BIJLAGE 4 DEEL I

Sector: jaarproductie 1980 – 2009 (ton)					
Productiejaar	Sector				Totaal
	Berg		Vallei		
	ton	%	ton	%	
1980	1.582.901	41	6.604.428	84	8.187.329
1981	921.343	24	5.860.160	74	6.781.503
1982	1.397.681	36	6.807.909	86	8.205.590
1983	1.430.803	37	7.887.661	100	9.318.464
1984	1.303.119	34	7.490.025	95	8.793.144
1985	1.702.327	44	7.290.578	92	8.992.905
1986	2.024.587	52	7.716.174	98	9.740.761
1987	2.343.242	60	7.188.543	91	9.531.785
1988	2.950.808	76	6.607.980	84	9.558.788
1989	3.667.087	95	5.891.873	75	9.558.960
1990	3.808.857	98	4.747.927	60	8.556.784
1991	3.880.277	100	5.117.716	65	8.997.993
1992	3.605.581	93	6.110.394	77	9.715.975
1993	2.514.972	65	4.905.979	62	7.420.951
1994	2.807.037	72	4.190.016	53	6.997.053
1995	2.746.471	71	3.781.955	48	6.528.426
1996	3.180.841	82	1.905.715	24	5.086.556
1997	2.931.641	76	2.939.064	37	5.870.705
1998	2.799.023	72	5.354.921	68	8.153.944
1999	3.445.381	89	6.316.232	80	9.761.613
2000	3.361.630	87	6.365.579	81	9.727.209
2001	3.282.051	85	5.704.602	72	8.986.653
2002	2.825.557	73	5.452.015	69	8.277.572
2003	2.622.564	68	3.943.319	50	6.565.883
2004	2.375.689	61	3.717.534	47	6.093.223
2005	2.147.011	55	4.394.589	56	6.541.600
2006	2.532.619	65	3.768.801	48	6.301.420
2007	2.521.018	65	2.339.123	30	4.860.141
2008	2.564.327	66	1.030.326	13	3.594.653
2009	2.218.920	57	162.301	2	2.381.221

BIJLAGE 4 DEEL II

BIJLAGE 5

Projectenplanning

Dossier	Onderneming	2000												2001												2002											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8				
OC/GF/01-09	Marmorith																																				
OC/GF/04-03	CeDuBo																																				
OC/GF/04-04	Ebema																																				
OC/GF/04-05	Ebema																																				
OC/GF/04-06	Ipas																																				
OC/GF/04-07	Echo																																				
OC/GF/05-01	Marmorith																																				
OC/GF/05-16	Edelbeton																																				
OC/GF/05-17	Edelbeton																																				

70

Dossier	Onderneming	2006												2007												2008											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8				
OC/GF/04-03	CeDuBo																																				
OC/GF/04-04	Ebema																																				
OC/GF/04-05	Ebema																																				
OC/GF/04-06	Ipas																																				
OC/GF/04-07	Echo																																				
OC/GF/05-01	Marmorith																																				
OC/GF/05-16	Edelbeton																																				
OC/GF/05-17	Edelbeton																																				
OC/GF/05-18	Grondzorg																																				
OC/GF/06-16	Belbag																																				
OC/GF/07-03	CVR																																				
OC/GF/07-04	Grondzorg																																				
OC/GF/08-01																																					
OC/GF/08-02	Enviro																																				
OC/GF/08-03	OCW																																				
OC/GF/08-05	Belvi																																				
OC/GF/08-06	VITO																																				
OC/GF/08-07	WTCB																																				
OC/GF/08-08	VITO																																				
OC/GF/08-11	Metallo																																				
OC/GF/10-	Symposium																																				

	Looptijd uitvoering		Verlenging		Overschrijding/achterstand		Tussentijds verslag
	Afhandeling OC		Voorbereiding		Voorziene uitvoering		Eindverslag

Oproep tot projectvoorstellen 9 april 1999 – 15 december 2006

2003												2004												2005																				
9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					

2009												2010												2011																					
9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						

A photograph of a snowy mountain slope. The foreground is filled with a field of tall, thin grasses covered in a thick layer of white frost. The middle ground shows a brownish, snow-free patch of ground. The background is a steep, snow-covered mountain slope with visible tracks or ridges. The sky is a pale, overcast grey. The year '2009' is written in large, white, outlined, sans-serif font across the center of the image, tilted slightly to the right. A thin white diagonal line runs from the top left towards the bottom right, passing through the text.

2009